"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 152 — 1929 Federated Pressin jäsen Perjantaina, kesäkuun 28 p:nä—Friday, June 28 Member The Federated Press XIII Vuosik. — Vol. XIII

INCO SAALISTAA TYÖLÄISTEN RIISTOLLA RIKASTA MALMIA

JOKAISTA NIKKELI- JA KUPARIPAUNAA KOHTI SAAVAT KAPITALISTIT FROODISTA 4—5 SENTTIÄ PLATINAA JA 1—1½ SENTTIÄ KULTAA

Osakkeenomistajille jaetussa viimeisessä vuosiraportissa selittää Inaernational Nickel-yhtiö, että Froodin jalojen metallien arvo tullaan määrittelemään otettujen keskinkertaisten malminäytteiden sulatusmenetelmän tuloksille. Tähän asti Froodin kaivannon 16:lta, 20:ltä, 24:ltä ja 28:lta tasanteen poikkileikkauksista kaivetussa malmissa on ollut runsaasti jaloja metallejakin kuparin ja nikkelin ohessa. Bessemerin sulatusmenetelmän läpikäymässä metalliseoksessa, joka on saatu mainitusta malmista, on ollut keskim. $50.00:n arvosta jaloja metalleja tonnia kohti.

Lisätuloja joutilaille kuponginleikkaajille

Kun se määrä malmia eli "ooria", joka vaaditaan yhtä tonnia sulatettua tuotetta kohti, saattaa vaihdella, eivät malminäytteiden suoranaiset analyysit ole yhtä tarkkoja, kuin edellämainitulla tavalla tehdyt laskelmat. Tämän mukaan saa yhtiö 4—5 sentin arvosta platinaa jokaista nikkelinaulaa kohti ja 1—1½ sentin arvosta kultaa tai hopeaa jokaista kuparinaulaa kohti, edellytettynä että hinnat pysyvät samoina kuin nykyään.

Jaloista metalleista tulee joutilasluokan osakkeenomistajille koitumaan melkoisia lisätuloja sitä mukaa, kuin Froodia ryhdytään edelleen kehittämään.

Kiskotaan työläisten selkänahasta

Työläiset, jotka oman henkensä ja terveytensä uhalla vetävät nämä rikkaudet maan povesta hikisellä raadannallaan, eivät saa muuta kuin niukan leivän sekä silikosiksen palkaksensa. He tulevat olemaan sidottuina orjamaisen komennon alaiseen vaaralliseen raadantaansa ilman työehtojen ja palkkojen parantamisen toiveita siihen saakka, kunnes oivaltavat järjestäytymisen voiman ja luovat itselleen taistelukykyisen union, joka pystyy turvaamaan paremmat elämän ehdot. . .

Hiili- ja teräsyhtiöiden etuja turvataan

2,500 "teollisuuspoliisia" Pennsylvaniaan

HARRISBURG., Pa., kesäk. 26. — Valtion kuvernööri Fisher laskee että tarvitaan 2,500 "teollisuuspoliisia" vangitsemaan työväenliikkeen toimitsijoita, hajoittamaan kokouksia ja lakkovahtilinjoja länsi-Pennsylvaniassa. Kuvernööri asettaa toimeen mainitun määrän "teollisuuspoliiseja" jotka tulevat ottamaan hiili- ja teräsyhtiöiden pyssyhyrttien paikan ensi lokak. 1 p:nä, jolloinka Mansfieldin kasakkalaki astuu voimaan.

"Kristitty kenraali" poistuu Kiinasta

Päämääräksi sanotaan Moskova tai Berliini

SHANGHAI, kesäk. 25. — Viralliselta taholta vahvistetaan aikaisemmat tiedot, että "Kristitty kenraali" Feng Yu Hsiang on luovuttanut armeijansa ylikomennuksen alaisilleen päälliköille ja hankkiutuu lähtemään ulkomaille. Hänen päämäärästään ei ole varmaa tietoa, mutta uskotaan sen olevan Moskovan tai Berliinin.

Fengin poistuminen katsotaan toistaiseksi rauhoittavan tilannetta, mutta levottomuutta herättää epätietoisuus Fengin matkan syistä ja päämäärästä. Sotajoukkojensa komennuksen hän on järjestänyt siten, että hän itse voi palata entiseen asemaansa milloin hyvänsä.

Ulkomaalaisten rajan yli kuljettaja vangittu

Russell Scottin väitetään kuljettaneen 500—800 siirtolaista salaa Yhdysvaltoihin

WINDSOR, Ont., kesäk. 27. — Liittohallituksen viranomaiset ovat pidättäneet Detroitissa Russell Scott-nimisen miehen, joka tunnetaan "parturi Scottina". Vangittua syytetään ulkomaalaisten rajan yli kuljettamisesta, ja väitetään hänen kuljettaneen n. 500—800 ulkomaalaista rajan yli Canadasta Yhdysvaltoihin. Hänen väitetään kuuluvan erään unkarilaista syntyperää olevan salakuljettajan salakuljettajajoukkueeseen.

Scottin vangitseminen johtui siitä, että muuan ulkomaalainen, joka on täällä pidätetty, syytti Scottia siitä, että Scottin miehet olivat kuljettaneet hänet Bob Lo-nimiselle canadalaiselle saarelle sensijaan, että olisi vienyt Yhdysvaltain puolelle, josta hän oli maksun perinyt.

13,000 jalkinetyöläistä lakossa Massan valtiossa

TYÖLÄISET EIVÄT TARTTUNEET VANHOILLISTEN UNIOJOHTAJIEN JA TYÖNANTAJAIN VALMISTAMAAN KOUKKUUN

HAVERHILL, Mass., kesäk. 25. — Taantumuksellisten unionistien suunnitelma kenkätyöläisten lakon lopettamiseksi ja työläisten sitomiseksi kolmen vuoden työsopimuksella on tullut murskattua lakkolaisten suorittamassa äänestyksessä valtavalla enemmistöllä, kertoo toverilehti "Eteenpäin" erikoistiedossaan. Täällä on lakossa yli 8,000 kenkätyöläistä, käsittäen 31 kenkätehdasta, sekä Bostonissa ja lähiympäristössä on lakkolaisia noin 5,000, joten koko Massan valtion suuri kenkäteollisuus on halvaustilassa. Porvarilehdistö vaikenee tästä valtavasta yleislakosta melkein kokonaan, kertoen vain muutamalla rivillä jonkun pienemmän työryhmän työttömäksi jäämisestä.

Noin kolme kuukautta sitten alkoi jo useissa tehtaissa lakko Shoe Workers Protective union kutsusta, kun tehtailijat eivät suostuneet uusien sopimusten tekoon. Lakkolaiset vaativat 10 prosentin palkkojen koroitusta, 44-tuntista työviikkoa ja suoranaisia neuvotteluja työnantajain kanssa.

Lakkolaiset hyljänneet sopimusehdotuksen

Taantumukselliset union johtajat olivat viime viikolla valmistaneet tehtailijain kanssa uuden sopimuksen, jonka he tahtoivat saada hyväksytyksi ja joka sisälsi seuraavat ehdot: 48-tuntinen työviikko 9 kk. aikana ja 45 t. viikko 3 kk. aikana; entiset palkkasuhteet (ei koroitusta); sovittelukomitea päättämään erimielisyyksistä ja tehtailijoilla oikeus erottaa työläisiä mielin määrin huonoina työaikoina.

Samalla työläiset hylkäsivät sellaisen ehdotuksen, että union taholta tehtäisiin kaikkia tehtaita käsittävä yhteinen työsopimus tehtailijain liiton kanssa. Sensijaan työläiset vaativat eri sopimusta jokaisen tehtaan ja union välillä.

Tarkoituksena on, että siten työläisiä ei voida alistaa tehtailijain yhdistetyn voiman alaiseksi, vaan yhtä tehdasta vastaan on helpompi taistella riitaisuuksien sattuessa, kuin koko tehtailijain yhdistynyttä voimaa vastaan.

Ylämainituista ehdoista äänestettäessä antoivat lakkolaiset 1977 ääntä sen hylkäämiseksi ja vain 211 ääntä sen hyväksymiseksi.

Taistelu kärjistyy

Mainitun sopimusluonnoksen hylkääminen on suuresti kärjistänyt lakkotilannetta kenkäteollisuudessa ja pakoittanut työläisiä siirtymään vasemmalle. He ovatkin olleet erittäin innostuneina äänestyksen tuloksien johdosta, sillä se on ilmeinen isku taantumuksellisia johtajia ja tehtailijain lahjomispolitiikkaa vastaan.

Työläiset ovat nyt tulleet huomaamaan, että Shoe Workers Protective union johto on yhtä taantumuksellinen kuin Boot and Shoe Workers unionkin, jota vastaan työläiset ovat kapinoineet. Tämä tilanne johtaa työläisiä joko muuttamaan unionsa edistysmieliseksi tai perustamaan vastaisuudessa todellisen taistelevan kenkätyöläisten union.

145 juttua oikeudessa

Kun estetuomion rikkomisesta syytettiin 145 vahtipalveluksesta vangittua kenkätyöläistä, julistivat he olevansa syyttömiä ja kieltäytyivät maksamasta heille langetettuja sakkotuomioita. Mutta välittämättä heidän kielteisestä kannastaan, maksoivat union taantumukselliset johtajat union varoilla sakkomaksut ja siten tunnustivat porvarillisen oikeuden menettelyn "oikeudenmukaiseksi".

Oikeuslaitoksien kautta on yritetty estää, ei ainoastaan lakkovahdinta, myöskin lakkolaisten joukkokokouksien pitäminen. Mutta nämä esteet eivät ole rikkoneet lakkolaisten rintamaa, vaan päinvastoin innostaneet heitä uusiin taisteluihin.

Taaskin kymmeniä kaivosmiehiä jäänyt kamalaan surmanloukkoon

Merivesi tunkeutui kaivokseen Japanissa — Pelastusjoukkuekin joutui surman suuhun

LONTOO, kesäk. 27. — Eräs "Exchange Telegraph"-yhtiön Tokiosta eilen saama tieto kertoo, että kaivoksen seinämien läpi tunkeutuva merivesi on niin nopeasti täyttänyt erään hiilikaivoksen Kyushiussa, että 50 kaivostyöläistä hukkui ehtimättä nousta turvaan nosto-aukosta.

Muuan pelastusjoukkue jonka lukumäärää ei tiedetä, myöskin surmaantui, kun varmuusovet särkyivät, ja vesi tuli vastaan estäen poispääsymahdollisuudet. Ei ole mitään toivoa kenenkään pelastamisesta, sillä meri on täyttänyt koko kaivannon.

Kohoava vesi estää pelastamisyritykset

NAGASAKI, Japani, kesäk. 27. — Matsushiman kaivannolla jatketaan pelastusyrityksiä epätoivon vimmalla. Näyttää varmalta, että 50 kaivosmiestä, jotka viime yönä joutuivat sulkeuksiin kaivokseen erään merenpohjalla olevan seinämän puhkeamisen vuoksi, ei saada pelastetuksi elävinä, sillä vesi on jatkuvasti noussut ja muuan osa kaivoksesta on täydytty jättää kohoavan veden johdosta.

Ne kymmenet kaivosmiehet, joilta pakotie tuli katkaistuksi veden tulviessa nostoaukkoon, ovat kokeneet kaamean kuoleman tuntiessaan veden hiljalleen täyttävän kaivoksen pimeät onkalot ja kohoavan heidän päänsä yläpuolelle.

Kaamea onnettomuus äärimmäisen riistännän tilille

Onnettomuutta koskevia yksityiskohtaisia tietoja puuttuu, samoin tarkemmat tiedot onnettomuuden syystä. Varmaa kuitenkin on, että japanilaista kapitalismia on pidettävä vastuussa tästäkin suuronnettomuudesta, sillä japanilaisissa kaivoksissa vallitsee kamala työläisten riistäntä, eikä turvallisuudesta pidetä juuri minkäänlaista huolta. Jos vähänkään huomiota kiinnitettäisiin turvallisuusseikkoihin, voitaisiin välttää useimmat kaivosonnettomuudet. Tällaisia vaarallisia merenpohjan alapuolella olevia kaivantoja pidetään kapitalistien toimesta käynnissä niin kauan, kun niistä on vähänkään hyötyä kapitalisteille. Jos suuret työläisjoukot sitten menettävätkin niissä henkensä, menee se "vahingon" tilille, tuottamatta kapitalisteille sen surempaa haittaa, sillä työorjia on yllin kyllin saatavana surmautuneiden tilalle.

Järjestymiskysymys Nova Scotiassa

Melkoinen joukko vanhoillisen union edustajista kannattanut uuden union perustamista

NEW GLASGOW, N. S., kesäk. 27. — Vanhoillisen United Mine Workers of America-union piiri 26:n konventsionissa äänestettiin eilen kysymyksestä, joka koski jäsenäänestyksen toimittamista jäsenistön mielipiteen selvillesaamiseksi uuden canadalaisen union perustamisehdotuksen suhteen. Ehdotus äänestyksen toimittamisesta päätettiin hylätä 70 äänellä 46:tta vastaan.

Vähemmistö asettui sille kannalle, että niin kauan, kun Nova Scotian kaivosmiehet ovat järjestyneet amerikalaiseen taantumukselliseen kaivosmiesjärjestöön, menevät kaivosmiehiltä kiskotut jäsenmaksut hukkaan, sillä järjestön johtajisto on pettänyt työläiset kaikissa taisteluissa, tehden tuhoisia sopimuksia työnantajain kanssa. Sen vuoksi he vaativat piiri 26:n eroamista amerikalaisesta järjestöstä.

Amerikalaisen sivistyksen saavutuksia

12,000 ihmistä murhataan U.S.A:ssa vuosittain — Rikollisuus maksaa 13 biljoonaa vuodessa

WASHINGTON, kesäk. 26. — Yhdysvalloissa sattuvista murhista koottu tilasto osoittaa, että n. 12,000 ihmistä menettävät henkensä toisen käden kautta vuodessa, mikä on n. 50 kertaa enemmän murhia, kuin Englannissa ja Walesissa vastaavalta ajalta. Dollareissa je senteissä laskettuina tulee rikollisuus maksamaan Yhdysvalloissa n. $13,000,000,000 vuodessa eli suunnilleen yhtä paljon, kuin Yhdysvaltain sotavelat yhteensä. Tällaisen lausunnon on antanut Yhdysvaltain lakimiesyhdistyksen rikosasiain komissionin jäsen Wade H. Ellis.

Tällaiset numerot paremmin kuin monet muut seikat todistavat, millaiseen mädännäisyyden ja rappion tilaan yhteiskunta on joutunut Yhdysvalloissa, missä porvarillisten väittelyden mukaan kukoistaa aineellinen hyvinvointi. Rappio on tulos moraalista tasoa alentavasta riistojärjestelmästä, joka vallitsee amerikalaisessa "sivistyksessä".

Riita Manitoban maakunnan ja liittohallituksen välillä sovittu

Manitoba pääsee kontrolloimaan luonnonrikkauksiaan

OTTAWA, kesäk. 27. — Dominion hallituksen ja Manitoban hallituksen edustajat ovat päässeet yksimielisyyteen Manitoban luonnonrikkauksien kontrollin suhteen, ja tarvitaan vain asianmukaiset lainsäädännölliset toimenpiteet tämän kauan vireillä olleen kysymyksen lopulliseksi järjestämiseksi.

Maakunnan ja dominion hallitus ovat hyväksyneet kuninkaallisen komissionin lausunnon asiasta. Sen mukaan maksetaan Dominion varoista Manitoballe $4,584,212.49 rahassa korvausta "aikaisemmin laiminlyödyistä suorituksista". Lisäksi maksettaisiin liittovaltion varoista maakunnalle $562,500 vuodessa, kunnes väkiluku kohoaa 800,000:teen. Tämän jälkeen maksetaan $750,000, kunnes väkiluku on kohonnut 1,200,000:teen, jonka jälkeen maksetaan $1,125,000, mikä suma jää pysyväiseksi vuotuiseksi korvaussummaksi.

Kerrotaan, että liittohallitus tulee todennäköisesti sopimaan Saskatchewanin ja Albertan hallitusten kanssa samaan tapaan. Sekä liittoparlamentin että maakuntien lainlaatijakuntien tulee vahvistaa nämä sopimukset. Nämä sovittelut johtuvat siitä, että mainittujen maakuntien luonnonvarat ovat olleet liittovaltion hallinnon alla siitä saakka, kun maakunnat perustettiin osiksi liittovaltiosta.

Työläiset eivät lopeta lakkoaan Australiassa

Eivät alistu sovintoon ennen kun kaikkiin vaatimuksiin on suostuttu

SYDNEY, Australia, kesäk. 27. — Huolimatta siitä, että union johtajat ja työnantajat ovat yleisesti sopineet täällä kuukausia kestäneen sahateollisuuslakon, jatkuu lakko muutamissa osissa Uutta Etelä Walesia, sillä lakkolaiset selittävät, että he eivät suostu sovintoon ennen kun työnantajat ovat hyväksyneet 44-tuntisen työviikon.

Tehdyn sopimuksen mukaan on 44-tuntinen viikko käytännössä suuremmissa keskuksissa, mutta 48-tuntinen viikko n.k. metsäsahoilla. Melbournessa kerrotaan lakkolaisten ilmoittautuneen jälleen työhön, mutta kestää useita viikkoja, ennen kun sahateollisuus on taasen säännöllisessä käynnissä.

Junarikko Ottawan ja Montrealin välillä

150 matkustajaa kuljettava matkustajajuna ajanut sivuraiteilla seisovien tavaravaunujen päälle

OTTAWA, kesäk. 27. — Täältä eilen kello 2.30 ip. Montrealiin lähtenyt Canadian National rautatien matkustajajuna, jossa oli 150 matkustajaa, ajoi Alexandriaan tullessa kello 3.45 sivuraiteella olevien tavaravaunujen päälle sillä seurauksella, että etumaisena oleva viljavaunu meni kappaleiksi ja muut vaunut työntyivät raiteen päästä sinne tänne, osan särkiessä asemarakennuksen päätä.

Ketään kolmessa matkustajavaunussa olevista matkustajista ei loukkaantunut. Matkustajajunan miehistöstä loukkaantui lämmittäjä A. E. Ricketts hypätessään veturista vähän ennen yhteentörmäystä.

Chicagossa vangitut mielenosoittajat

27 vapautettu takauksilla

CHICAGO, kesäk. 26. — Täällä Gastonian lakkolaisten puolustamiseksi järjestetyssä mielenosoituksessa vangitut 27 kommunistia jouduttiin lopultakin vapauttamaan habeas corpus lain nojalla. Syytetyille asetettiin jokaiselle $50.00 takaus rahassa tai $400.00 kiinteässä omaisuudessa. Tämänlaisen päätöksen sai juttu tuomari Robert Gentzelin oikeudessa.

Aikaisemmin olivat syytetyt olleet kunnallisoikeuden tuomari John Lylen oikeudessa, joka määräsi syytetyille takaukset, jotka vaihtelivat $3,000—$12,000, jota syytetyt eivät yrittäneetkään hankkia ja siksi heitä säilytettiin kaupungin vankilassa.

Tuomari Lyle uhkaili syytettyjä 20 vuoden tuomioilla, asettaen jokaisen syytetyn "periaatteellisen ristikuulustelun alaiseksi, jossa hommassa erittäinkin vangitut tytöt antoivat tuomarille nolaavia vastauksia.

Ranskan ryöstöretki Ruhrille

Poincare selittää, että Ranska hyötyi siitä 300,000,000 frangia

PARIISI, kesäk. 27. — Poincare kertoi eilen edustajakamarin yhdistetyn finanssi- ja ulkoasiain komitean istunnossa, että Ruhrin valtaaminen hyödytti ranskalaista valtiorahastoa 300,000,000 frangilla samalla, kun se oli omiaan painostamaan Saksaa hyväksymään Dawesin vahingonkorvauskomitean sotakorvaussuunnitelman.

Poincare tulee selostamaan komitealle Youngin sotakorvaussuunnitelmaa tänään ja huomenna. Sotavelkasopimusten vahvistamispäiväksi on määrätty heinäk. 5 päivä.

Kuten muistetaan, hyökkäsivät Ranskan imperialistiset joukot Ruhrille, vallaten tämän Saksan tärkeän teollisuusalueen sen jälkeen, kun Saksa oli riisuttu aseista. Ruhrin miehitys oli puhtaasti ryöstöretken luontoinen.

Marokkolaisten teurastaminen Ranskan parlamentissa

PARIISI, kesäk. 27. — Pitkällisen yö-istunnon jälkeen, jossa väiteltiin ranskalaisten siirtomaajoukkojen taistelusta marokkolaisia vastaan, joutui asia varhain eilen aamulla parlamentissa äänestyksen alaiseksi, jolloin ehdotus epäluottamuslauseesta Poincaren hallitukselle kumottiin 347 äänellä 207 vastaan.

Illalla pelastui hallitus paljon pienemmällä enemmistöllä epäluottamuslauseesta, kun väittelyn aikana tehty välikysymys, koskevan Ranskan ja Englannin sekä Ranskan ja Yhdysvaltain välisten sotavelkasopimusten vahvistamista, kumottiin 291:llä äänellä 266 ääntä vastaan.

Pääministeri Poincare selitti, että vaikka velkasopimuksissa ei ole mitään turvapykälää siltä varalta, jos Saksa ei suorittaisi sotakorvauksiaan, joiden maksamisesta riippuu Ranskan sotavelkojen maksaminen, niin Englannin kanssa tehtyyn sopimukseen liittyy kuitenkin Churchillin kirje, jossa luvataan toimia "hyvällä tahdolla" yhteisymmärryksen aikaansaamiseksi, jos sellainen tilanne sattuisi.

HAUTAJAISSAATTUEIDENKIN ON KULJETTAVA KYLIN NOPEAAN

Hamilton, Ont., kesäk. 26. — Poliisituomari Vance täällä tänään määritteli, että hautajaissaattueillakaan ei ole oikeutta kulkea liian hiljaisella nopeudella kaupungin rajojen ulkopuolella. Hänen katsantokantansa mukaan on nopeuden oltava vähintäin kolmekymmentä mailia tunnissa, ellei erikoista lupaa ole hankittu hiljaisempaa kulkua varten. Tällaisen päätöksen teki hän sakottaessaan erästä autonajuria siitä, kun tämä ajoi hautajaissaattueen ohitse. Tuomari oli sitä mieltä, että kahdenkymmenenkahden mailin tuntinopeus, jolla saattue oli kulkenut, oli liian hidas valtamaanteillä.

"TYÖVÄEN"-HALLITUS ANTAA INTIAN SORRON JATKUA

TÖRKEITÄ HYÖKKÄYKSIÄ KOMMUNISTEJA VASTAAN MEERUTISSA — MACDONALDIN HALLITUKSEN SUOSTUMUKSELLA

LONTOO, kesäk. 26. — (Inprecorr.) — Kun oikeudenkäyntiä 32:ta militanttista union jäsentä vastaan jatkettiin Meerutissa eilen, teki brittiläisen imperialismin välikappaleena toimiva syyttäjä törkeitä hyökkäyksiä Englannissa olevien intialaisten ylioppilaiden kommunistista toimintaa vastaan. Hän myöskin teki syytöksen, että kommunistit ovat lähettäneet lähettejään Intiaan.

Hän väitti, että Phillip Spratt oli tullut Intiaan teennäisenä kirjakauppiaana ja pani alulle työläisten ja talonpoikain puolueen, jonka päämäärä on hindulaisten vapauttaminen vallankumouksen avulla brittiläisten imperialistien sietämättömästä ikeestä. Hutchison on myöskin nyt vangittu ja asetettu syytettyjen joukkoon.

"Daily Herald" vaatii jutun loppuun ajamista

Työväenpuolueen äänenkannattaja "Daily Herald", johtavassa kirjoituksessaan hyppää syyttäjää vastaan vihan kylvämisestä luokkavankeja vastaan, mutta sanoo siitä huolimatta, että oikeudenkäynti, joka oli nostettu edellisen konservatiivisen hallituksen yllytyksestä, on nopeasti saatava ajetuksi läpitse työväenpuoluelaisten toimesta. Se ei mainitse mitään MacDonaldin sakin toimeenpanemasta Hutchsonin vangitsemisesta.

Brittiläisten ja amerikalaisten imperialistien välillä parhaillaan käytävät neuvottelut, jotka tähtäävät rauhan suhteiden tilapäiseen vahvistamiseen, jotta yhteisesti voitaisiin sitä paremmin jatkaa siirtomaiden sortoa sekä suunnitelmia sotaa varten Neuvostoliittoa vastaan, heittää räikeätä valoa MacDonaldin ja hänen narustavedettävien tovereidensa "työväen ohjelmaan". Baldwinin viittaamaa suuntaa juonensa punomisessa luokkatietoisia työläisiä vastaan sekä koti- että siirtomaissa eivät työväen petturit tule muutamaan.

Metsätyöläisten yhteistoiminta Pohj.-Ontariossa

METSÄMIESTEN VAATIMUKSET VIETY VOITTOON KAIKILLA PORCUPINEN JA TIMMINSIN YMPÄRISTÖN KÄMPILLÄ

(Omalta kirjeenvaihtajalta)

SOUTH PORCUPINE, Ont., kesäk. 27. — Viimeisessä tiedoituksessa mainittiin, kuinka työnantajat tällä alueella ovat yhtä lukuunottamatta hyväksyneet metsämiesten vaatimukset ja kuinka metsämiesten edustajakokous on päättänyt, että mainittu kämppä julistetaan lakkoon heti, kun työsuhteet on kämpällä saatu järjestetyksi, että töiden lopettaminen käy mahdolliseksi. Saapuneiden tietojen mukaan on kämpällä nyt suostuttu maksamaan työläisten vaatimat palkat, töiden oltua pysähdyksissä kolme päivää. Työt ovat taasen käynnissä kaikilla tämän ympäristön kämpillä, työläisten voitettua vaatimuksensa kaikkialla, missä ovat ne isännistölle esittäneet.

Bourkesin ympäristön metsämiehet ovat päättäneet ryhtyä seuraamaan Porcupinen ympäristön metsämiesten esimerkkiä. Bourkes ja Sesekinika-nimisten paikkojen ympäristöllä sijaitsevilta kämpiltä on saapunut tiedoituksia aluekomitealle, että siellä ovat miehet myöskin esittäneet palkkojen koroitusvaatimukset isännille, vaatimuksien ollessa jotakuinkin samat kuin Porcupinen ympäristölläkin. Isännistön vastauksesta ei vielä tähän mennessä ole saapunut tietoa.

Metsämiehet, ryhtykääpäs jokaisessa paikassa, missä ei vielä makseta uniomme taksoja, vaatimaan ne maksettaviksi. Älkää antako minkäänlaisten orjakontrahtien sitoa itseänne. Nykyään on metsätyöläisistä kysyntää, joten vaatimuksien esittämiselle ei koskaan tule parempaa aikaa.

Lakkojen ynnä muiden rettelöiden uhatessa kääntykää heti union aluekomitean puoleen, josta annetaan tarpeellisia neuvoja ja ohjeita. — S.

Canadalaista oikeutta

Kiinalainen pidetty kaksi vuotta velkavankeudessa vain teknillisillä syillä

MONTREAL, kesäk. 27. — Täällä on paljastunut toinen sellainen tapaus, että kiinalaista on pidetty velkavankeudessa. Muuan Wong Suey-niminen kiinalainen pesulaitosmies on istunut Montrealin vankilassa kaksi vuotta Wong Wan-nimisen toisen kiinalaisen pesulaitoksen pitäjän velkoessa häneltä $963.

Kun ensiksimainittu ei pystynyt maksamaan velkaansa, vangitutti velkoja hänet, ja juttu on sen jälkeen ollut yhteensä 56:ssa eri vaiheessa, ja nyt vasta parin vuoden kuluttua on hän päässyt vapaaksi. Nyttemmin on todettu, että vangitun olisi vain tarvinnut hakea itsensä konkurssiin vapautuakseen vankilasta. Lakimiehet ovat taasen hyötyneet kiinalaisten kustannuksella.

Canadan rakennuttamat murha-alukset

Niille annetaan nimet "Saguenay" ja "Skeena" — Tulevat maksamaan noin $3,000,000

OTTAWA, kesäk. 27. — Puolustusministeri J. L. Ralston on ilmoittanut, että Englannissa parhaillaan rakenteilla olevat kaksi hävittäjää tullaan nimittämään "Saguenay" ja "Skeena"-ksi. Murha-alukset rakennetaan Southamptonissa Thornycroft Limited-yhtiön veistämöllä, ja tulevat maksamaan yhteensä n. $3,000,000. Nämä sota-alukset valmistuvat noin kahden vuoden sisällä.

Laivaston rakentamishankkeet ovat herättäneet suurta huomiota Canadassa, sillä ne ovat todisteena Canadan vallassaolijain pyrkimyksestä seurata "emämaata" imperialistisissa varusteluissa.

Vangit kapinoineet ranskalaisessa vankilassa

Olivat odottamassa Pirunsaarelle lähtöä

RE LA ROCHELEN SAARI, Ranska, kesäk. 26. — Eilen ryhtyivät 450 Pirunsaarelle tuomittua vankia kapinaan, kieltäytyen työstä. Vangit olivat eläneet täällä mitä kurjimmissa olosuhteissa, odottaen lähtöä karkoituspaikkaansa. Vangit kokoontuivat vankilan pääpihalle, alkaen huutaa murtakaa ovet ja laulaen vallankumouksellisia lauluja. Paikalle kutsutut senegalilaiset sotilaat lopuksi saivat järjestyksen palautetuksi.

Tämä vankila on kokoontumispaikka kaikille Etelä-Amerikan rannikon Pirunsaarelle tuomituille rikollisille, ja kerran vuodessa saapuu "La Martiniere"-niminen vankilaiva viemään vankeja karkoituspaikkaan. Vangit sullotaan matkalla rautahäkkeihin.

Kapinan johdosta määrättiin 57 vankia vietäväksi mannermaalle ja sijoitettavaksi eri vankiloihin, kunnes laiva saapuu vuotuiselle matkalleen.

Amerikalaisuus tunkeutuu Englantiin

Puhuvien elokuvien kautta

LONTOO, kesäk. 27. — Sadanprosentin brittiläisten keskuudessa ollaan suuresti huolissa sen johdosta, että sadanprosentin amerikalainen propaganda on ryhtynyt tunkeutumaan Englantiin m.m. puhuvien elokuvafilmien kautta. Sentähden vaaditaan, että englantilaisia puhuvia filmejä on kehitettävä kilpailukykyisiksi amerikalaisten kanssa. Seurauksena amerikalaisten puhuvien filmien menestyksestä Englannissa on ollut, että ne ovat vaikuttaneet yksinpä ihmisten puhetapaan. Englantilaisen nuorison puhetapa kuulemma muuttuu amerikalaiseksi ja tavallisessa puhekielessä hyvin usein saadaan kuulla amerikalaista murretta ja nimityksiä.

SALAMA LOPETTI VÄITTELYN

Berlin, kesäk. 27. — Preussin maapäivillä sattui eilen omituinen sattuma. Istunto oli käynnissä ja pari edustajaa olivat kiivaassa väittelyssä, kun salama tuli alas kirkkaana valojuovana pitkin seinää puhemiehen tuolin takana aivan kuin olisi piirtänyt "Mene Tekelinsä" porvarilliselle parlamentarismille. Samalla seurasi korvia särkevä tärähdys. Kun ryhdyttiin tarkastamaan, huomattiin, että salama oli lyönyt hajalle valtiopäivätalon katon. Ketään ei loukkautunut, mutta väittely sillä kertaa keskeytyi.

VAPAUS — Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja. Ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

TOIMITTAJAT: S. C. NEIL, A. VAARA (vastaava), B. TENHUNEN, M. POHJANSALO, A. PAIVIÖ.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty) The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA: Kirjevaihtoilmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menneille onnentoivotukset 50c palstatuuma. — Nimenmuuttoilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemailmotukset $2.00 kerta, 50c lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Halutaantiedot ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmottajien ja ilmotusagenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen.

General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.

Kommunistisen nuorisoliiton viides edustajakokous

Canadan kommunistisen nuorisoliiton tänään alkava viides kansallinen edustajakokous on, kuten liiton äänenkannattaja lausuu, tärkeä merkityksellinen jokaiselle nuorelle työläiselle tässä maassa. Kommunistinen nuorisoliitto on Canadan työtätekevän nuorison johtaja sen kaikissa taisteluissa ja liiton edustajakokous tulee esittämään ratkaisevaa osaa kommunistisen nuorisoliiton työntämisessä eteenpäin vallankumouksellisten nuorten työläisten todelliseksi taistelevaksi joukkojärjestöksi tulemisen tiellä — järjestöksi, jolla on juuret lujassa työpaikoilla ja joka tehoisasti taistelee kaikilla rintamilla.

Canadan kommunistisen nuorisoliiton viides edustajakokous pidetään kiihkeitten imperialististen sotavarustelujen, kansainvälisten ristiriitain terävöitymisen ja maailman imperialismin Neuvostoliittoa vastaan tekemien sotavalmistelujen ajankohdassa. Tässä ajanjaksossa nähdään työnantajat kiihdyttämässä hyökkäystään työläisten olosuhteita vastaan ja lisäämässä nuorten työläisten painostusta. Teollisuuden kapitalistinen "järkiperäistyttäminen", joka merkitsee työn nopeistuttamista pajoissa ja kaivoksissa, alhaisempia palkkoja ja pitempiä työpäiviä, on päiväjärjestyksessä, ja yhtä hyvin sotavalmistelujen kuin järkiperäistyttämisen yhteydessä tavataan ammattiliitto-byrokraatit ja sosiali-reformistit lujasti linjottautuneina työnantajain kanssa työläisiä vastaan. Tämä edustajakokous kokoontuu aikana, jona canadalaiset työnantajat vihaisesti ja säälimättömästi hyökkäävät taistelumielisten työläisten järjestöjä vastaan. Tämä hyökkäys on osa kapitalistien sotavalmisteluista ja sen pääkohteina ovat kommunistinen nuorisoliitto ja kommunistipuolue.

Kaikki nämä tosiseikat asettavat kommunistisen nuorisoliiton eteen suuren vastuunalaisuuden ja vaativat siltä mitä suurinta selvyyttä tehtäviensä määrittelemisessä ja suurta tarmoa ja taistelumielisyyttä niitten täyttämisessä. Kokoontunut edustajakokous tulee mitä täydellisemmällä bolshevistisella itsearvostelulla tarkastamaan järjestön tekemää työtä, tutkimaan sen heikkouksia ja virheitä, ja oppien näistä ja Kommunistisen nuorisokansainvälisen saamasta suuresta kokemuksesta, se tulee ratkaisemaan nykyiset probleeminsa ja määrittelemään vastaiset tehtävänsä tosikommunistisella selvyydellä.

Viidennen edustajakokouksensa aikana täyttää Canadan kommunistinen nuorisoliitto olemassaolonsa seitsemännen vuoden. Tällä ajalla on järjestö kunniallisesti taistellut canadalaisten nuorten työläisten puolesta. Se on esittänyt toimeliasta ja johtavaa osaa Canadan työväenluokan kaikissa taisteluissa ja voimistunut ja lujittunut tässä prosessissa. Mutta edessä olevat taistelut ovat verrattomasti suuremmat ja tärkeämmät kuin menneet taistelut. Käydäkseen näihin kunnollisesti täytyy liiton suorittaa itsessään kenraalikorjauksen ja parantaa taistelukykyään. Tähän suureen tehtävään on kommunistisen nuorisoliiton viiden edustajakokous ryhtynyt. Menestyköön se siinä.

Hillquit ja Thomas hyväksyvät Wall-kadun sotavelkasopimuksen

Yhdysvaltain sosialistipuolueen johtaja Morris Hillquit ja Norman Thomas ovat puolueensa puolesta rientäneet ilmaisemaan tyytyväisyytensä Wall-kadun sanelemasta sotavelkasopimuksesta, jonka Owen D. Young, amerikalaisen imperialismin puhemies Pariisissa esitti hyväksyttäväksi. Hillquit sanoo, että Mr. Young ansaitsee tulla juhlituksi tästä imperialismille tekemästään palveluksesta.

Daily Worker kirjottaa:

Vaikka Morris Hillquit ei tosiasiallisesti olekaan Yhdysvaltain kapitalistisen hallituksen korkea virkailija, kuten hänen ystävänsä MacDonald Englannissa ja Hilferding Saksassa ovat, hyväksyy hän Pariisissa juuri laaditun ja hyväksytyn Wall-kadun sotavelkasopimuksen, puhuessaan tämän maan sosialistipuolueen puolesta.

Tämän velkasopimuksen johdosta, mikä oleellisesti on Neuvostoliittovastainen liitto, johon Saksa on vedetty, sai suuren juhlinnan osakseen Owen D. Youngin palattua tähän maahan Pariisista. Youngia juhlitaan sen työn johdosta, jonka hän jänkkifinanssimahdin hyväksi suoritti.

Hillquit, jota mainitaan puolueensa pormestariehdokkaana, sanoi palaavan urhon vastaanotosta m.m. seuraavaa:

> "Esityksen periaate on terve. Mr. Young on suorittanut huomattavan palveluksen kansainvälisissä suhteissa, edistäen rauhaa ja hyvää tahtoa kansakuntain välillä. Minä uskon, että sellaisia henkilöitä, jotka suorittavat sellaisia yleisiä palveluksia, tulee heidän kansalaistoveriensa juhlia."

Tämä huomautus sisältää sosialistipuolueen todellisen tarkotuksen poistaessaan luokkataisteluperiaatteet jäsenhakemuskaavakkeistaan. Tässä Yhdysvaltain sosialistipuolue asettuu avoimesti Saksan petturi-sosialidemokratian ja Englannin porvarillisen työväenpuolueen kera yhteistoimintaan Versaillesin imperialistien kanssa niiden sälyttäessä sotavelkataakan maailman raatajain hartioille ja käyttäessään Pariisin velkasopimusta uuden sodan varustelukeinona Neuvostoliittoa vastaan.

Norman Thomas, sosailistipuolueen presidenttiehdokas viime vaaleissa, asettuu samalle kannalle New Leaderiin lähettämässään viikkokirjessään. Hän sanoo:

> "... velkakysymyksen ratkaisu varmasti edustaa edistystä, tervejärkisyyttä ja rauhaa kohti. Että sovintoon lainkaan päästiin, osottaa se kiistämättä ei vain neuvottelijain, varsinkin Mr. Owen D. Youngin taitoa, mutta myöskin kansainvälisen suurfinanssin mahtia, mikä on paljon realistisempi kuin kansallinen hysteria."

Näin se sosialireformismin petoksellinen rooli, kapitalismin sylikoirana oleminen, astuu esiin riisuttuna kaikista verhoistaan. Hillquit ja Thomas, sosialistit, auttavat suurfinanssimiehiä vetämään petkuttavaa naamiota uusille sotasuunnitelmilleen, erittäinkin heidän imperialistiselle hyökkäykselleen, mikä on tekeillä Neuvostoliittoa vastaan.

Thomas puhuu "kansainvälisen suurfinanssimahdin" "realismista", kuinka se on hyödyllinen työväenluokalle, ylistelee Youngin, Wall-kadun keisareitten Morganin, Dawesin, Lamontin y.m. kumppanien "taitoa". Täten koettaa hän saada työläiset tuuditetuiksi välinpitämättömyyteen, koettaa halpauttaa työväenluokan taistelupyrkimyksiä kiertämätöntä imperialistista sotavaaraa vastaan, koettaa saada työväestön avuttomaksi tykinruuaksi imperialistisen herraluokan palvelukseen.

Kuitenkin on selvää, että työväestö ei nielaise tuota kamalaa syöttiä, jota sosialistit yhdessä kapitalistien kanssa niille tyrkyttävät. Työväestö kylläkin luottaa varustuneisuuteen. Mutta ei se ole varustuneisuutta Morganin, Dawesin ja Hillquitin sotaan, vaan sitä vastaan. Työväestön maailmanvoitto särkee Pariisissa haudotun sotavelkasopimuksen, joka on kytketty palkkaorjuutena työväenluokan raajoihin.

Ammatillinen liike

Sosialidemokraattisten hajottajain puuhat Suomessa

Tov. H. M. Wick, Yhdysvaltain Kommunistipuolueen jäsen ja yksi johtavia Trade Union Educational Leaguen toimihenkilöitä, oli äskettäin TUEL:n veljesedustajana Suomen Ammattijärjestön kongressissa. Hänen palattuaan, kirjottaa yhdysvaltalaisten toverilehtien keskustoimitus, pyysimme hänen kirjoittamaan havainnoistaan mainitusta kongressista lehtiimme, jolloin hän antoi käytettäväksemme seuraavan artikkelin:

Äskettäin pidetyssä Suomen Ammattijärjestön kongressissa Suomen sosialidemokraatit esiintyivät avoimesti todellisessa roolissaan porvariston agentteina ja poliisin provokaattoreina. Huolimatta siitä, että he olivat mitättömänä vähemmistönä, ollen heillä valtuudet vähemmältä kuin 10 prosentilta maan järjestyneiltä työläisiltä, nämä työväenluokan viheliäiset viholliset toimivat hajaannuksen aikaansaamiseksi maan ammatillisessa liikkeessä. Hajotusvehkeilyissään he saivat hyvää apua kongressin n.k. veljesedustajilta, eritoten Ruotsin Ammattijärjestön edustajalta, joka puhui Amsterdamin Internatsionalen — työväenluokan salamurhaajain — puolesta, ja norjalaiselta renegaatilta, Tranmaelilta, joka täydellisesti riisui naamarinsa, paljastaen itsensä taantumuksen agentiksi, taistelussa Norjan, Suomen ja U. S. S. R:n ammattijärjestöjen Kööpenhaminan sopimusta vastaan.

Usean vuoden ajan on ollut selvää, että Suomen sosialidemokraatit suunnittelevat hajaannuksen aikaansaamista Ammattijärjestössä. Mutta he ovat epäonnistuneet saavuttamaan enemmistöä eikä edes ole saavuttaneet huomattavan jäsenvähemmistön kannatusta. 1926 vuoden kongressissa hajaannus vältettiin ainoastaan siten, että vasemmistolainen enemmistö antoi huomattavia myönnytyksiä, joita ei koskaan olisi tullut antaa. Enemmistö meni niin pitkälle myönnytyksissään, että sosialidemokraatti (Matti Paasivuori) valittiin Ammattijärjestön Toimeenpanevan Komitean presidentiksi. Enemmistö antoi perään sellaisillekin sos. demmien vaatimuksille, kuin että lähetettiin edustaja Kansain Liiton Kansainväliseen Työtoimistoon Geneveen.

Ja 1926—1929 välisenä kolmivuotiskautena, vasemmisto teki kaikkensa ehkäistäkseen tilanteen kärjistymisen, ettei sosialidemokraateille annettaisi tekosyytä hajaannukseen. Mutta huolimatta enemmistön kaikista sovitteluyrityksistä, sos. demmit ajoivat hajaannuspolitiikkaa kaikissa Ammattijärjestöön kuuluvissa kansallisissa liitoissa, ja tämän lisäksi organiseeraten erikoisia sosialidemokraattisia unioita, tarkotuksella kehittää niistä uuden ammattijärjestön keskus. Heidän vaikutuksensa työläisjoukkojen keskuudessa on kuitenkin niin pieni, että he epäonnistuivat saamaan joukkokannatusta hajoituspuuhilleen.

Koko tämän ajan, jonka ajan luonteenomaisena piirtenä on ratsionalisoinnista johtuva työväenluokan radikalisoituminen, ensi kerran vakituisen työttömäin armeijan muodostuminen — porvarillinen sanomalehdistö jatkuvasti kiihotti sos.-demejä hajottamaan Ammattijärjestö, koska, kuten he selittävät, se on kommunistien kontrolloima. Sosialidemokraattinen sanomalehdistö on myöskin käynyt jatkuvaa hyökkäyssotaa Ammattijärjestön vasemmistojohtoa vastaan syyttäen heitä kommunisteiksi. Ja koska kommunistipuolue Suomessa on laiton, maanalainen järjestö, tällainen agitatsioni on suorastaan poliisin provokaattorina toimimista.

Tällaisessa tilanteessa kokoontui Suomen Ammattijärjestön äskeinen kongressi. Kongressin johto aivan oikein asetti ammatillisen yhtenäisyyden kongressin ensimäiseksi ja tärkeimmäksi ohjelmaksi. Sosialidemokratian puhemiehet vastustaessaan yhtenäisyyspäätöslauselmaa, julistivat että enemmistö on asettanut tämän kysymyksen ensimäiselle sijalle, koska he ovat tietoisia siitä, että kongressissa tulee myöhemmin esille kysymyksiä, mitkä aiheuttavat hajaannuksen. Avauspuheessaan kongressille, Ammattijärjestön sosialidemokraattinen puheenjohtaja, Matti Paasivuori, lausui että siinä tapauksessa että kongressi tulee vahvistamaan Kööpenhaminan sopimuksen Norjan, Suomen ja USS R:n ammattijärjestöjen välillä, sosialidemokraatit tulevat eroamaan ammattijärjestöstä. Yhtenäisyyspäätöslauselmasta keskusteltaessa sos.-demit kertasivat kaikki provokaattoriset hyökkäykset mitä hasan lehdissään on julaistu, ja kun äänestys tuli, he kieltäytyivät äänestämästä.

Keskusteltaessa kansainvälisistä suhteista, sosdemit vaativat että on yhdyttävä Amsterdamin Kansainväliseen. Proletaariset edustajat metsätyöläisten, paperityöläisten, elintarvetyöläisten, rakennus- ja metallityöläisten liitoista, paljastivat loistavasti Amsterdamin Kansainvälisen roolin porvariston agenttina maailman työväenluokkaa vastaan. Kööpenhaminan sopimuksesta keskusteltaessa sosialidemokraattiset edustajat Ruotsin ja Norjan edustajain johdolla jatkoivat provokatsioniaan ja kannattivat "länsimaista orientointia". Veljesedustaja vasemmistounioista ja Trade Union Educational Leaguen edustaja Yhdysvalloista, puolusti Kööpenhaminan sopimuksen vahvistamista. Hän painosti sodanvaaraa. Neuvosto-Unionin rajamaiden työväenliikkeiden tärkeää roolia, taistellessa imperialistisia vehkeilyjä vastaan, jotka on tähdätty Neuvosto-Unionia vastaan. N.k. "länsimainen orientointi" on todellisuudessa orientointia poispäin Neuvosto-Unionin puolustuksesta ja antautumista imperialistien amsterdamilaisille agenteille, jotka valmistavat sotaa työläisten ja talonpoikain hallitusta vastaan.

Kongressin vasemmistoedustajat armottomasti paljastivat sos.demien katalan roolin, painostaen samalla sodanvaaraa. Jokainen sosialidemokraattinen edustaja avoimesti uhkasi hajaannuksella siinä tapauksessa jos Kööpenhaminan sopimus vahvistetaan. Ruotsin työväen aristokratian edustaja ajoi suorastaan imperialististen sotaherrain asiaa, uhkaamalla, että jos kongressi vahvistaa Kööpenhaminan sopimuksen, ei Ruotsin Ammattijärjestö tule enään tukemaan Suomen työläisten taisteluja.

Tämän hajaannusuhkauksen edessä vasemmistolainen enemmistö lopulta perääntyi, hyväksyen päätöslauselman jonka mukaan kysymys Kööpenhaminan sopimuksesta siirretään Toimeenpanevalle Komitealle, jolla on oikeus vahvistaa sopimus "otollisena aikana". Tämä kompromissi, joskin se tehtiin tarkoituksella välttää hajaannus, on lievästi sanottuna, epäviisas. Se oli sitä laatua "myönnytys" jota ei olisi tullut tehdä. Tämä on sitäkin pahempi, koska Ammattijärjestön Toimeenpaneva Komitea on kuuden kuukauden ajan tehnyt propagandaa Kööpenhaminan sopimuksen vahvistamisen puolesta ja yli 70 pros. Ammattijärjestön jäsenistöstä on äänestänyt vahvistamisen puolesta.

Tämä peräänantaminen sosialidemokraattiselle provokatsionille ei myöskään poistanut hajaannuksen vaaraa. Huolimatta kaikista pyrkimyksistä, yksin luvattoman pitkälle menevistä myönnytyksistä, sos.demit loivat pohjaa hajaannukselle, kieltäytymällä ottamasta mitään toimia vastaan uudessa Toimeenpanevassa Neuvostossa.

Löytyy yksi ainoa syy, miksi sos.-demit eivät toteuttaneet hajaannussuunnitelmaansa. Suomessa toimitetaan eduskuntavaalit heinäkuun 1—2 p:nä. Sosialidemokraatit eivät uskaltaneet mennä joukkojen eteen Ammattijärjestön hajottajina. Mutta tämä seikka ei saa pettää ketään. Hajaannus on tosiasia, vaikkakaan sitä ei ole virallisesti julistettu. Hajaannuksen virallinen julistus on sosialidemokraattien taholta siirretty, siihen asti kunnes eduskuntavaalit ovat ohitse.

Tämä hajaannus ei ole kuitenkaan seuraus siitä, että sos.demeillä olisi kannatusta työväenliikkeessä. Heillä ei ole sen vertaa kannatusta, että he kykenisivät itse hajaannusta toteuttamaan. Heidän hajaannuspuuhaansa johtavat ja avustavat kapitalistiset työväen riistäjät ja lakeijahallitus joka on imperialististen suurvaltain agentti niiden sotavalmisteluissa Neuvosto-Unionia vastaan. Sosialidemokraattisten hajoittajien kannatus Suomessa ei perustu mihinkään työväenluokan osaan, vaan se perustuu valtiovaltaan ja sen poliisivoimaan, joiden lakeijamaisia asiamiehiä he ovat todistaneet olevansa. Suomen porvaristo haluaa murskata taistelevan työväenliikkeen Suomessa. Ja heidän häpeälliset apurinsa sos.demit valmistuvat julistamaan Suomen Ammattijärjestön laittomaksi kommunistisena järjestönä.

Tämän seikan Suomen työläisten täytyy tulla käsittäneeksi käynnissä olevassa eduskuntavaalitaistelussa, ja jokainen palkokaartilainen sos.dem. agentti on äänestysuurnalla saatettava häviöön ja heidän tilalleen valittava työväenluokan todelliset edustajat.

Ja poistaakseen sen objektiivisen kannatuksen militarististen sotakiihottajien sosialidemokraattisille asiamiehille, mitä Kööpenhaminan sopimuksen kompromissi antoi, on uuden Toimeenpanevan Neuvoston heti ratifioitava sopimus USSR:n Ammattijärjestön kanssa ja kutsuttava kaikkien Itämeren ja Skandinavian maiden ammattiunioiden konferenssi, järjestön luomiseksi joka taistelee sodanvaaraa vastaan. Tämän asian edesviemiseksi on tärkeää, että rajamaiden taistelevat työläiset tekevät kaiken voitavansa Kansainvälisen Punaisen Päivän (elokuun 1 p.), päiväksi, jolloin maailman työväenluokalle paljastetaan työväenluokan sosialidemokraattisten murhaajien rooli viimeisessä maailmansodassa ja heidän petomainen roolinsa aktiivisina seuraavan imperialistisen maailmansodan valmistajina. — S. K. T.

PANSSARILAIVOJA LASTEN HUOLLON ASEMESTA

Kommunistinen ryhmä teki Saksan parlamentille ehdotuksen, että budjettin merkittäisiin 5 milj. markan menoerä lasten ilmaista ruokintaa varten. Ehdotusta vastaan äänestivät kaikki edustajat aina sosialidemokraateista natsionalisteihin asti. Kommunistit ottivat äänestyksen tulokset vastaan huudahduksin: "Häpeä!" Huudahdukset suuntautuivat etupäässä sosialidemokraatteja vastaan, sillä yhtenä heidän kansanomaisempana tunnuksenaan viime parlamenttivaaleissa oli: "panssarilaivojen asemesta lasten ruokinta".

Toronton uutisia

C. S. J:n osastoille

Täten kehoitamme kaikkia niitä osastoja, jotka eivät vielä ole palauttaneet Toronton osaston uuden haalin rakennusrahaston lainakehoituksen yhteydessä lähetettyjä kuittikirjoja, palauttamaan ne heinäkuun 7 p:ään mennessä. — Rakennusrahastokomitea.

Rakennusrahastokomitean jäsenille

Rakennusrahastokomitean puolivuosikokous pidetään tiistaina heinäkuun 2 p. kello 8 illalla Don haalila. Jokaisen komitean jäsenen on välttämättä saavuttava tähän kokoukseen. Kokouksen aikana voi tehdä lopullisen tilityksen tähän asti kerätyistä varoista ja on kuittikirjat jätettävä osaston puolivuositilintarkastukseen. — L. N.

Montrealin uutisia

Mitenkä Quebeckissä ammutaan

Joka on tottunut oleskelemaan näissä Canadan työläiskeskuksissa, hän on myös tottunut siihen, jotta työläiset on toisinaan pakoitettuja "ampumaan" vastaantulevalta 10 tai 25 senttiä päästäkseen purasemaan ja onpa siihenkin totuttu jo kauan, jotta rikkaat komppaniat käyttävät myös jonkinlaista ampumajärejstelmää työläisjoukkoja vastaan, saadakseen purasta —.

Kerron tässä yhden tapahtuman, jossa jouduin itsekin vähän kynityksi.

Täällä työttä harhaillessani kuulin, jotta joku herra oli ilmoittanut vievänsä 50 jätkää paperipuukämpälle ja varmasti kuukausipalkalle, joka palkka pitää olla $50.00—$60.00 kuussa.

Ei pitänyt olemaan mitään määrää paljonko miehen piti katkaista päivässä. Ruoka piti olemaan mainio ja kaljaakin, siltä varalta jos jätkiä rupeaisi janottamaan. Niin meitä lähtikin 37 iikkaa kohti tätä onnen kultamaata. Matka sujui hyvin ja kovasti oltiin onnellisia kun päästiin Briz Bro. kämpille, osote: via Honore Lac Epinette Chicoutimi Hauling Camp, Misipi.

Paljaasta onnesta me pojat sitte suljettiin silmät niille rehuille, joita meille aterian nimisinä alettiin paiskia, vaan kuiva kurkku rupesi pirullisesti muistelemaan sitä kaljaa, jota ei näkynyt. Yli-"tuppi" sitten alkoi vähitellen huomautella että vaikka me nyt katkaistaankin kuupalkoilla ja vaikka tehdään koivusia piilopuita, niin kyllä suomalainen voipi tehdä 9 jalan koortin päivässä. Tällaista ampumista jatkui sitte joitakin päiviä, miesten tyhminä hörötellessä jutulle.

Vaan olipa toki alituppi Hänninen, hän sitte parina päivänä teki sen 9:-jalkaisen koortin, seisoen sypäksissään, jotka olisivat sopinut kelle kunnon miehelle tahansa. Sitte tuli kompp. taholta uhkavaatimus, jotta 6 jalkaa pölliä päivässä tai lähtö kämpältä. Se olisi tehnyt tuossa $4.00 koorti, jos meidän kuupalkkamme olisi jaettu ja päivän poorti olisi ollut $1.00 ja vielä "piitattu" matka. Metsä oli pientä koivikkoa.

Tämän kirjoittaja monen toisen kanssa poistui kämpältä, jotta en nyt tiedä kuinka se komppania nykyään ampuu. Vaan tiedän, metsätyöläiset, jotta jos yhtyisitte unioonne ja yhtyneinä taistelisitte asioissanne, niin vähemmän ammuttaisiin. — Mieti, metsä- ja sekatyöläinen tätä! — J. W.

Eri paikkakunnilta

Gold, B. C.

Laulu Gold'sta

Goldesta aion nyt laulaa,
että tiedätte paikan tään,
kuinka Goldess'kin komeasti voidaan,
viinapulloja tyhjennetään.

Pikku kämppiä täällä on paljon,
homsteetareitten ne on,
viina piru mones isäntänä hääräää,
tämä totuus onkyllä koruton.

Mikä meininki miehillä lienee,
"pulput", "taisit" kun myivät he pois,
eikö dollareita muualle kuin viinaan
täst'eellehen tarvita vois.

Eihän iankaiken täälläkään sentään
olla orjia alkoholin,
onpa joukossa mies joku vielä
jolla tallella on ryhtikin.

Mutta kurja se kuva on silti
minkä pyhisin nähdä tääl' voi,
kun hoippuen miesjoukot kulkee,
juomalaulut ne ilmoihin soi.

Eikö ihmisyys kuulu myös meille,
jotka Goldessa farmaamme, vai?
Aina alemmasko painumme liejuun
kunnes olemme raunioita vain?

Tuonen tuoksu jo ilmassa löyhkää
valko-farmarien marssiessa,
näät lahtaritkin pesineet on tänne
korven kultia valloittamaan.

Kyllä kurjuutt' on Canadassa paljon
ja vainon alla elo raatajien,
kai valko urhot täälläkin vartoo,
koska orjain veri uimavesi on.

Te sokeat jo ettekö huomaa
päivän koittoa idäst' nousevaa,
kohta murhaajat töittensä jälkeen
kansan tuomion päällensä saa.

Kannon munittaja.

NAISTEN OSASTO

Keski-Ontarion työläisnaisten edustajakokous

(Jatkoa n:oon 141).

Opintotyön tehostaminen naisosastojen keskuudessa

Kuultuamme kahden eri osaston kirjalliset alustukset opintokerhojen tarpeellisuudesta hyväksyimme yksimielisesti alustuksessa laaditut ponnet:

1) että opintokerhojen perustamiseen keski-Ontarion piirin alueella ryhdytään kiireellisesti.

2. että kerhojen perustaminen ensi aluksi kuuluu paikallisen naisosaston tehtäviin; sekä

3) että piirin naissihteeristö tulee voimiensa mukaan avustamaan kerhojen perustamista sekä niiden toimintaa yleensä piirin alueella.

Palkkatyötä tekevien naisten järjestäminen

Kirjallisen alustuksen luettua syntyi asiasta vilkas keskustelu. Useat edustajat lausuivat mielipiteensä, painostaen paikkakuntia, joissa on runsaammat joukot palkkatyöläisiä kiinnittämään enemmän huomiota heidän järjestämiselleen, ja edelleen neuvottelukokous päätti: velvoittaa kaikkia naisosaston jäseniä vointinsa mukaan tekemään palkkatyötä tekeville työläisnaisille selväksi järjestytymisen tärkeyden, palkka- ja työsuhteiden parantamiseksi työaloillaan.

Sodan vaara ja sen vastustaminen

Sota on jo itsestään hirvittävä kirous ihmiskunnalle, mutta työläisille se on jo monin verroin iljettävä kauhistus, siksi, että juuri työväenluokka saa hankkia sodan omaisuus- ja ihmisuhrit, samalla aikaa kun kapitalistit sytyttävät ja käyttävät sodan vain omien ryöstöetujensa laajentamiseksi ja turvaamiseksi. Siksi hyväksyykin tämä neuvottelukokous ponnet että:

Parhaimpana taistelukeinona kapitalistien sotia vastaan on tietoinen sekä tiiviisti yhteen liittynyt työläisjoukko. Valistus ja opintotyöhön onkin meidän naisosastojen kiinnitettävä entistä enemmän huomiota, voidaksemme käsikädessä miestovereiden kanssa taistella kaikkia kapitalistien vehkeilyjä vastaan. Myöskin yhtenä tärkeänä agitatsioonivälineenä englanninkielisen väestön keskuudessa olisi lentolehtien jakaminen, joissa tehtäisiin selväksi kapitalististen sotien tuottama turmio. Ainoastaan tietoinen ja valistunut työväenluokka voi voittaa, sillä tieto on valtaa.

Osuustoiminta

Alustus asiasta luettiin ja synnytti vilkkaan keskustelun. Tunnustettiin, että naisilla on miltei suuremmat mahdollisuudet kuin miehillä osuustoiminnallisen valistustyön tekoon. Ja koska maaperä täälläkin keski-Ontariossa, on osuustoiminnallisella liikkellä suotuisa, kehoitti neuvottelukokous edustajia viemään kysymyksen kokouksiinsa käsiteltäväksi, kehoittaen osakkaaksi yhtymistä yksilöinä ja osastoina sekä tekemään seikkaperäistä herätystyötä.

Äitiysavustus

Kirjallinen alustus luettiin ja senjälkeen käsiteltiin asiaa kokolailla laajalti. Pidettiin avustus välttämättömänä vaatimuksena varsinkin farmiseuduilla synnytystilassa olevaan naiseen nähden. Siksi päättikin tämä neuvottelukokous käsittäen äitiyden avustuksen tärkeyden, etenkin maaseuduilla, vedota toimeenpanavaan komiteaan, että se käytettävissä olevilla keinoilla saattaa tämän kysymyksen Ontarion lainlaatijakunnan käsiteltäväksi, ja että jokaisella paikkakunnalla, missä mahdollista, naisosastot vaativat oman paikkakuntansa kunnallisen esimiehen lähettämään vaatimuksen äitien avustuksen määräämiseksi sille paikkakunnalle.

Seuraava edustajakokous

hyväksyttiin pidettäväksi Sudburyssä, katsoen sen olevan piirimme keskus.

Useammin puhujia C.T.N. liiton puolesta

Yksimielisesti hyväksyimme alustuksen koskien naisjärjestäjän matkaa piirissämme. Velvoitettiin sihteeristön tiedustamaan kiertävää järjestäjää C. T. N. toimeenpanevalta komitealta.

Varhaisnuorison kasvatus

Kasvatustyöstä nuorison suhteen kuulimme kirjallisia alustuksia useammalta eri osastolta. Keskustelusta ja alustuksista ilmeni, että meidän tulisi entistä enemmän toimia varhaisnuorison ja lasten kehittämiseksi, että he eivät pääsisi luisumaan porvareiden järjestämiin partiopoika- y.m. järjestöihin. Porvarillisten koulujen ja järjestöjen tarkoitus on opettaa lapsille isänmaallisuutta ja kasvattaa heissä vihaa ulkomaalaisyntyisiä vanhempiaan kohtaan; kasvattaa heidät taistelemaan kapitalistisen järjestelmän puolesta, työväenluokkaa vastaan. Kokous päätti että Työläis N. liiton osastoja tukemaan niitä moraalisesti, lasten vanhempain vaikutuksella ja järjestömoraalia rohkaisemalla sekä aineellisesti rahastamalla, mikäli mahdollista, niiden kesäleiri y.m. toimintaa, pitäen luokkataisteluliikkeelle erittäin tarpeellisena järjestönuorten toimintaa työläislasten työväenliikkeeseen vetämisessä ja valistamisessa.

Voisimmeko perustaa sairausavustusrenkaita

Asiasta keskusteltiin, mutta perustamisen mahdollisuudesta epätietoisina kehoitettiin edustajia viemään asia kokouksiinsa käsiteltäväksi, sekä tehdä maaperää mainitun asien suhteen. Sihteeristö velvoitettiin ottamaan selvää C.T.N. liiton toimeenpanevalta komitealta, olisiko mahdollista mainitunlaisen renkaan perustamiseen.

Väkijuomapahe

Kirjallinen alustus mainitusta kysymyksestä luettiin ja synnytti vilkkaan keskustelun. Me tiedämme, että väkijuomien runsas käyttö leviää myös meidän nuorisomme keskuuteen. Perheet kärsivät puutetta väkijuomien vuoksi. Koiratorppaus leviää hirvittävällä vauhdilla. Kaikkiin näihin nähden on virkavalta sokea. Siis naisina tulisi meidän valistaa omia joukkojamme, ettei yhä uudet ja uudet toverit joukostamme sortuisi väkijuomien käyttäjiksi ja myyjiksi. Neuvottelukokous tuli mainitun kysymyksen suhettn sellaiseen tulokseen, että jokaisen naisosaston jäsenen velvollisuus on kaikin tavoin hylkiä väkijuomapaheen harjoittajia ja niiden kannattajia ja vointinsa mukaan suojella kotiaan väkijuomilta, kasvattaa ja kehoittaa lapsiaan ja yleensä nuorisoa välttämään väkijuomien turmiolisuutta.

Siviiliavioliitto- ja avioerolaki

Luetun alustuksen suhteen emme voineet erikoisen laajalti keskustella, niin lämpimästi kun kysymystä kannatimmekin, vaan velvoitimme sihteeristöä kirjoittamaan siitä C.T. naisten liiton toimeenpanevalle komitealle, saadaksemme sen kautta kysymyksen Ontarion lainlaatijakuntaan.

Naisosastojen yhtyminen C.T. Puolustusliittoon

Edustajakokous velvoitti naisosastot tässä piirissä, joiden jäsenluku nousee yli 15, yhtymään osastoina C. Työväen Puolustusliittoon.

Sault Ste Marien osaston taholta herätettiin kysymys neuvottelukokouksen pidosta vain kerta vuodessa. Mutta koska kokouksessa ilmenevät mielipiteet totesivat neuvottelukokokuksien antavan niinkuin uutta intoa osastoiden toiminnalle, aina seuraavaksi puoleksi vuodeksi ja välttääksemme päivän tärkeimpien kysymysten vanhenemista joista useimmat ovat aina tuoreimmiltaan parhaat pohtia, päätti neuvottelukokous kokousten pitoon nähden pitää voimassa entistä tapaa.

Kiertävän lainakirjaston

suhteen keskusteltiin. Sihteeristö selosti osan kirjoista olevan jo kiertämässä ja velvoitti paikallisten naisosastojen valitsemaan keskuudestaan kirjastonhoitajat, jotka huolehtivat kirjojen lainauksesta sekä niiden palauttamisesta määräpaikkaansa. Kokous hyväksyi 6 viikkoa riittävän lainausajaksi.

Kokous valitsi edustajan puolueen yleiseen konventsioniin. Valituksi tuli toveritar E. Este, varalle Singne Hotti.

Lasten kesäleirit

Alustettiin kysymys lasten kesäleirien suhteen, joista suullisia selostuksit antoivat toveritar L. Toivonen ja nuorisokurssikomitean sihteeri M. Pohjansalo, selostaen kesäleirien jaotteluista, joita tullaan pitämään piirissämme kolmessa eri paikassa. Kesäleirien aika tulee olemaan kolme viikkoa, maksaen $5 kutakin perhettä kohden. Koolla oleva edustajain kokous velvoittaa siis keski-Ontarion piiriin kuuluvia naisosastoja rahankeräykseen, niin lasten kesäleirin kuin nuorisokurssienkin hyväksi.

Kokous lopetettin kello 6 illalla laulamalla Kansainvälinen.

Anni Mäki.

TYÖVÄEN URHEILU

Soon Vesan jäsentenväliset kilpailut

V.- ja u.-seura Vesa toimeenpani jäsenten väliset urheilukilpailut viime sunnuntainen. Näiden kilpailujen ja yleensä tämän päivän vieton tarkoitus oli urheiluasian tunnetuksi tekeminen. Osanottajia oli hyvästi, paitsi naiset oli edustettuna huonosti tällaisessa tilaisuudessa, kun ei ollut kuin kolme osanottajaa, ja olisi niitä miehiäkin vielä meidän seurassa ainakin puolella lisätä. Muuten yleisö oli saapunut kentälle hyvin runsaslukuisena seuraamaan kilpailun kulkua.

Tulokset eivät tulleet mitään hyviä, hyvästä ilmasta huolimatta, sillä rata oli mitä kurjimmassa kunnossa kahden edellisen päivän sateen johdosta, haitaten ainakin 3000 metrin juoksua pidentämällä jonkun verran matkaa, sillä oli juostava kaksi matkaa radan ulkoreunaa.

Viimeiseksi oli 4x400 metrin joukkueiden välinen viestin juoksu, josta kehittyi päivän jännittävin numero, johtomiehen vaihtuessa joka vaihdon välillä. Joukkueet nostettiin arvalla. Ensimäiseksi asettiin lähtöviivalle Engvist. Miehet olivat melkein ta-Engvist. Miehet ollivat melkein tasaväkiset, kuitenkin Engvist teki etumatkaa vähän yli kymenen metrin. Seuraavalla vaihtopaikalla olivat vartoomassa joukkue n:1 Tuomi ja 2: Lehti. Nyt vaihtui taas johto, sillä Tuomi otti heti kiinni vastustajansa ja jätti jälkeensä noin 30 metriä. Seuraavat olivat 1 Telkkinen ja 2 Kyrölä. Tässä tuli jännittävin vuoro, mutta Kyrölä kuitenkin sivuutti Telkkisen vähän ennen viimeistä vaihtoa.

Tilivelat maksettava

Vapauden asiamiehiä, ilmottajia ja etenkin osastoja, kehotetaan suorittamaan tilivelkansa tämän kuukauden aikana, niin että ne ovat mahdollisimman vähissä puolivuositilipäätöstä tehdessä. Tämä on tärkeätä myöskin sentähden, että Vapaus tarvitsee nykyään omaa taloa ja lisäkoneistoa varten noin 45,000.00 rahaa ja käsilläolevat rahat eivät kokonaan riitä tätä summaa täyttämään.

Vapauden konttorissa luotetaan, että asiakkaamme, nyt kun yhteinen liikkeemme tarvitsee kaikki käyttövaransa, maksavat tilivelkansa oikealla canadalaisella rentoudella, jota, etenkin asiamiehet, ovat yleensä koko Vapauden liikkeen olemassaolon ajan osottaneet.

Toverillisesti

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa 39.50 Canadan Dollarista

Lähetyskulut:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 50c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Suomen rahaa ostetaan. Kurssi $2.45 sadasta Smksta.

Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS, Box 69, SUDBURY, Ont.

Laivapiletteja myydään. Tiedustakaa piletiasioita.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street, Port Arthur, Ontario

VAPAUS MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St., Montreal, Que.

A. T. HILL,
957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

AARO KIVINEN,
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI,
South Porcupine, Ont.

CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppa, Timmins, Ont.

DAVID HELIN,
eri paikkakunnilla Pohj.-Ontariossa

Nyt lähtivät viimeiset, 1 Ahlberg ja 2 Sillanpää. Loppukiri ei enää kehittynyt oikein jännittäväksi; vaikka Ahlberg oli vähän jälessä viimeisen vaihdon tapahtuessa, niin hän sivuutti vastustajansa. Siis joukkue n:o 1 voitti ajalla 4 min. 25 sek.; n:o 2:n ajan ollessa 4 min. 32 sek.

Muut tulokset olivat seuraavat:

Poikien kuula: J. Imberg 5.04; R. Koski 4.68; W. Lehti 4.50; W. Linti 4.06.

Poikien pituushyppy: W. Linti 3.66; R. Koski 3.33; W. Lehti 3.22; J. Imberg 3.04.

Poikien 60 m. juoksu: W. Linti 10.1; R. Koski 10.2; J. Imberg 10.4; W. Lehti 10.8

Tyttöjen 60 m. juoksu: H. Linti 9.3 sek.; L. Huhtala 10.3; S. Tarkiainen 10.8; K. Koski 11.1; A. Jakonen 11.8; E. Lehti 12.5.

Tyttöjen pituushyppy: H. Linti 3.65; S. Huhtala 2.98; L. Tarkiainen 2.73; A. Jakonen 2.48; K. Koski 2.30; E. Lehti 2.11.

Tyttöjen kuula: H. Linti 4.70; S. Huhtala 4.5; S. Tarkiainen 3.85; K. Koski 2.93; Jakonen ja Lehti 2.34.

Naisten 100 m. juoksu: A. Salo 16.2; M. Lehtinen ja L. Marttinen 17.4.

Naisten kuula: Laura Marttinen 8.60; A. Salo 8.32; M. Lehtinen 7.17.

Naisten pituushyppy: A. Salo 3.64; L. Marttinen 3.35; M. Lehtinen 2.92.

Miesten 100 metrin juoksu: K. Ahlberg 12.4; E. Engvist 13.4; E. Telkkinen 13.6; V. Sillanpää 14.

Miesten kiekko: V. Sillanpää 25.63; E. Telkkinen 25.23; K. Ahlberg 24.10; E. Engvist 22.85.

Miesten keihäs: K. Ahlberg 39.78; E. Engvist 36.84; E. Telkkinen 36.70; V. Sillanpää 25.63.

Miesten korkeushyppy: K. Ahlberg 1.39; V. Sillanpää 1.33; Engvist ja Telkkinen 1.29.

Miesten kolmiloikka: K. Ahlberg 11.35; V. Sillanpää 10.29; E. Engvist 10.69; E. Telkkinen 10.68

Yleisen 3000 metrin juoksun voitti M. Kyrölä ajalla 10 m. 1.4 sek.; K. Tuomi 10 m. 53 sek.; W. Niskanen 12 m. 28 sek.

Lopulliset tulokset olivat:

Naisten 3-ottelu: A. Salo 199.82 pistettä; Laura Marttinen 185.09 pistettä; M. Lehtinen 164.27 pistettä.

Tyttöjen 3-ottelu: H. Linti 172.58 pistettä; S. Huhtala 133.18 pist.; S. Tarkiainen 95.82 pist.; K. Koski 92.38 pist.; A. Jakonen 75.09 pist.; E. Lehti 64.86 pist.

Poikien 3-ottelu: W. Linti 141.46 pistettä; R. Koski 139.10 pist.; J. Imberg 133.73 pist.; W. Lehti 123.46 pist.

Miesten 5-ottelu: K. Ahlberg 321.47 pistettä; E. Telkkinen 298.19 pist.; E. Engvist 295.64 pist.; V. Sillanpää 291.94 pist.

Keskuskomitea järjestää 1 p. pidettävien piirijuhlien yhteyteen myös urheilua, josta voin mainita: miehille 3-ottelu, naisille 3-ottelu, pikkutytöille ja pojille peruna-juoksu ja yleinen 2000 metrin juoksu.

Näihin voivat ottaa osaa muutkin puoluejäsenet eikä ainoastaan Vesan jäsenet.

Sitten tulee olemaan 6 p. ensi kuuta ne yleiset rata- ja kentäurheilukilpailut, joista näyttää tulevan jännittävimmät mitä Soossa vielä on ollut. Nyt jo on ilmoittautunut Beaver Laken Jehu oikein voima joukolla joista mainittakoon: L. Kolari, O. Mattinen, W. Salminen, A. Reinikainen, W. Sillanpää, Elsie Laakso, Vieno Salminen, Matti Kolari ja N. Piispanen, ja ehdollisesti A. Laamanen, A. Eloranta ja T. Tuori, ja mahdollisesti vielä muitakin. Jehut siis meinaavat ottaa meistä oikein niskaotteen, mutta lujalla siinä taitavat olla, sillä Vesan pojat meinaavat panna kampoihin. Muualta ei ole vielä ilmoitettu, vaan luonnollisesti Sudburyn Kisa ja Creighton Yritys ja muutki seurat tulevat lähettämään joukkonsa voimain koetukseen, joten siitä tulee oikein voimanmittuus päivä. Siis kaikki mukaan. — Imout.

CANTON, Kiina, kesäk. 26. — Täällä ulkomaalaisten kaupunginosassa sijaitsevassa sairaalaalassa sattuneessa räjähdyksessä, jota seurasi tulipalo, surmaantui 116 ihmistä, ilmoitetaan virallisessa selostuksessa. Tulipalon sattuessa oli sairaalassa 463 potilasta.

Toverit! Kuulkaa!

Toverit!
Meitä vainotaan,
meiltä riistää tahdotaan
oikeus elää,
vaikk' elo tää
on tuskaa vainen
ja kärsimystä
polku mainen,
raataessa,
alla orjan ikeen.

Toverit!
Meitä vainotaan
vuoks' uuden aatteen.
Ei vapaana hulmuta
suoda punavaatteen.
Sen sortajamme
lokaan polkee,
ivahymy huulillaan
ain' uusiin
herjantöihin kulkee.

Toverit!
Meitä vainotaan.
Seuraa meitä herjain hurtat,
kulkee teitä
jäljissämme
hurtat aseistetut,
pampuin, käsipommein
ja iskee,
iskee ilman armoa.

Toverit!
Meitä vainotaan.
Jos lausut sanan,
sanan totuuden,
taa telkien
sun kulkee tie,
usein Golgata
matkan määrä lie,
maille manan
sun turma vie.

Toverit!
Te kulkaa:
Jo sarastaapi
päivä uusi, suuri
rannalla Idän taivaan.
Miks' kärsitte
ja raadatte
eteen riistäjien,
miks' jättäytte
maiseen vaivaan?

Toverit!
Te kuulkaa:
Ei onni mainen
ole haave vainen,
sen saavuttaa
voi päällä maan,
yhteisinnoin,
taajoin rivein,
taisteluun
jos käymme vaan.

Toverit!
Te kuulkaa:
Taisteluun viel' kerta
kutsun teitä.
Ei eestä mammonan,
pois jääköön kulta,
olkoon tunnussananamme
ihmisyys, veljeys,
niin voitamme,
alla punalipun kallihin.

VILJO VIRTANEN.

Neuvostoliitosta

Neuvostoliiton tp. kk:n puhemiehistö

Neuvostoliiton tp. keskuskomitean puhemiehistö on valinnut tp. kk:lle sihteeristön, johon tulivat: toverit Kalinin, Jenukidse, Krikish, Tadshije, Tshutkajev, Tolokontsev ja Kiselev.

Samalla tp. kk:n puhemiehistö vahvisti Neuvostoliiton kansankomisarien neuvoston laatiman suunnitelman koko liittoa käsittävän rahaston muodostamiseksi kuivuutta vastaan käytävää taistelua varten. Rahastosta tullaan antamaan pitkäaikaisia lainoja sellaisia toimenpiteitä varten, jotka ovat tähdätyt maatalouden suojelemiseksi liialliselta kuivuudelta. Lainoja annetaan maataloudellisille yhtymille ja vain erikoistapauksissa yksityisille köyhille ja keskivarakkaille talonpoikaistalouksille. Lainat annetaan 5—10 vuoteen.

7-TUNTINEN TYÖPÄIVÄ ANTAA HYVIÄ TULOKSIA

Neuvostoliiton vuorityöläisten liitto on vetänyt yhteenvedon niistä tuloksista, jotka on saatu Aasian naftatrustin tuotantolaitosten siirtymisestä 7-tuntiseen työpäivään. Tutkimukset ovat osoittaneet, että työpäivän lyhenemisen saavutukset ovat seuraavat: työn tuottavaisuus on kasvanut 40 prosentilla, työpalkat ovat kasvaneet keskimäärin 12 prosentilla ja tuotantokustannukset ovat alentuneet noin 20 prosentilla.

ENTISTEN TILANHERRAIN KARKOITUS

Kirgisien neuvostotasavallasta on jälleen karkoitettu 43 entistä suurmaanomistajaa ja 343 heidän perheensä jäsentä. Karkoitettujen maat ja muu omaisuus on takavarikoitu. Takavarikoitu omaisuus tekee yhteensä 512,000 ruplaa. Tämä omaisuus tullaan luovuttamaan kollektiivisille talouksille sekä batrakeille ja köyhimmille talonpojille.

MUISTA MAISTA

Työtoimisto siunaa siirtomaiden pakkotyökurjuuden

Thomas ei salli puhuttavankaan raakuuksia vastaan

Kesäkuun 4 päivänä alkoi Genevessä Kansainliiton yhteydessä toimivan kansainvälisen työtoimiston täysistunto. Täysistunnossa oli ensimäisenä esillä kysymys pakkotöiden sovelluttamisen poistamisesta siirtomaisa. Useat edustajat osoittivat, ettei nykyisissä olosuhteisa pakkotöiden sovelluttamista voida kokonaan poistaa. Keskustelun aikana tapahtui kiivas väittely, yhdeltä puolen, Saksan ammattijärjestön edustajan Furtwenglerin, ja toiselta puolen työtoimiston puheenjohtajan Thomasin ja hänen sijaisensa Duzmanin (Tanskasta) välillä. Kun Furtwengled kertoi puheessaan, miten siirtomaaviranomaiset ja työnantajat käyttävät siirtomaissa laittomia rangaistusmuotoja, vaati Thomas, että hän lopettaisi viipymättä puheensa.

Duzman lausui, että Furtwenglerin puhe menee yli istunnon päiväjärjestyksen rajojen ja Thomas vahvisti tämän. Belgian edustajan protestista huolimatta oli Furtwenglerin lopetettava puheensa. Englannin ja Espanjan hallitusten Edustajat osoittivat, että pakkotöiden poistaminen siirtomaissa on aivan mahdotonta.

TYÖPAIKOILTA

HALONTEKIJÄT TYYTYMÄTTÖMIÄ BETHNALISSA C.N.R:N VARRELLA

Pöytäkirja kirjotettu Acme Timber Companyn halonkatkasukämpällä mailillä 95, Bethnal, C.N. R:n varrella pohjoseen Sudburysta, kesäkuun 26 pnä 1929.

1. Puheenjohtajaksi valittiin E. Pikkarainen ja sihteeriksi allekirjoittanut.

2. Keskustelimme sen isännistöltä tulleen määräyksen johdosta, jossa meitä vaaditaan tekemään entisellä palkalla 4 tuumaa pitempi ja 4 tuumaa korkeampi koorti kuin tavallinen määrä on. Tulimme päätökseen, että emme suostu tähän vaatimukseen, vaan on mitta pidettävä ennallaan.

3. Päätimme myös vaatia, että puut on mitattava vähintäin kaksi kertaa kuukaudessa.

4. Nämä vaatimuksemme esitetään isännistön edustajalle heti hänen tänne saavuttuansa. Jos niitä ei hyväksytä, niin päätimme yksimielisesti lopettaa työt tällä kämpällä ja ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin kuin tämä asia edellyttää.

5. Päätettiin lähettää tämä raportti julkaistavaksi "Vapaudessa" ja ilmoittaa asiasta Canadan puutavaratyöläisten teollisuusliiton Sudburyn alueen sihteerille toveri H. Sulalle.

Pöytäkirjan vakuudeksi
K. Blomster.

PERSIAN MAANJÄRISTYKSEN UHRIEN LUKU

Teheranista (Persian pääkaupunki) saapuneet viralliset tiedot kertovat, että hiljakkoin tapahtuneen voimakkaan maanjäristyksen aikana on Horasanissa saanut surmansa 3,250 henkilöä ja 1,150 haavoittunut. 90 kylää on tuhoutunut.

TAISTELU AEGEAN-MEREN HERRUUDESTA

Kreikassa ja Turkissa laivaston voimistuttamisen yhteydessä on taas herännyt kysymys Aegean-meren herruudesta. Turkkilaiset lehdet paljastelevat Kreikan sotahankkeita ja lausuvat, että Kreikka kantaa vihaa Turkkia kohtaan ja odottaa sopivaa tilaisuutta hyökätäkseen sen kimppuun. Edelleen lehdet kirjoittavat, että "Turkki voi puolustautua Kreikan hyökkäyksiltä vain voimakkaan laivaston avulla".

Asianhan on turhanpäiväinen...

Kuten tunnettua, vallitsee Amerikassa ankara kieltolaki. Jos vain poliisiformussa oleva järjestyksenvalvoja löytää joltakin Amerikan kansalaiselta epäilyttävän pullon, niin hänellä on oikeus takavarikoida se viipymättä ja likvidoida, s.o. juoda se suihinsa. Näin menettelevät myöskin tuomarit. Erään kerran sattui — niin puhutaan — seuraavanlainen tapaus: Erästä rehellistä amerikalaista juoppoa oli tuomitsemassa aivan yhtä rehellinen Illinoisin valtion amerikalainen tuomari. Virkavelvollisuuksia täyttäessään ryypiskeli tämä tuomari niin kohtalaisesti, ettei voinut "pappaakaan" sanoa, ja hän tuomitsi syytetyn sakkoon, joka piti suorittaa kahdessa pullossa espanjalaista madeiraa vahvuudeltaan vähintäin 34 pros.

Kuitenkin kaikitenkin on Amerikassa juominen kielletty. Tämän todistaa mainiosti seuraava tapaus.

Amerikan laivastoon kuuluva patrullialus risteili pitkin rannikkovesiä ja huomasi, yhtäkkiä aivan edessään täyttä vauhtia kulkevan englantilaisen höyrylaivan. Jostakin tuntemattomasta syystä alkoi amerikalaisen laivan kapteenia tuo englantilainen laivapahanen miellyttää. "Muutenei voi olla, — mietiskeli kapteeni, — kuin että englantilaisella on varmasti pirtua mukanaan. Nuo englantilaisethan ovat aika poikia juomaan".

Niin tai näin, mutta englantilaisen höyrylaivan kanssa ei kauan kursailtu. Amerikalainen kapteeni antoi pysähtymissignaalin, ja kun tuo kiero englantilainen vain mistään välittämättä jatkoi kulkuaan, niin uskollinen amerikalainen isänmaan poika sielailematta pamautti höyrylaivan pohjaan. Tavanmukaisesti kieppui laivapahanen vähän aikaa sinne tänne, ja sitten — väkivaltaa väistyen — painui veden alle.

Englannin lähettiläs Yhdysvalloissa Mr. Howard, päätti puolustaa Suurbritannian arvovaltaa, joka maa — kaikista heippumisistaan huolimatta — on sittenkin suurvalta. Howard lausui jyrkän vastalauseensa.

"Miliä te voitte toteennäyttää, — huomautti hän kohteliaasti Amerikan hallitukselle, — että hänen majesteettinsa höyrylaivassa oli väkijuomia."

"Todistaa emme valitettavasti voi, — vastasi amerikalainen kapteeni, — koska niin höyrylaiva kuin pullotkin makaavat nyt Atlannin meren pohjassa."

"Mistäs te siis tiedätte, että laivassa oli pulloja?"

"Mutta mistäs te tiedätte, että laivassa ei ollut pulloja?"

"Mitä kummaa? Eihän meidän kapteenimme edes maistelekaan väkijuomia!"

"Mutta miksikäs hänellä sitten on niin punainen nenä?"

"Väitättekö sitten katsoneenne ennen laivan upottamista hänen nenäänsä?"

"Amerikalaisella kapteenilla — vastasi jänkki ylpeästi, — on parempaakin tehtävää kuin tarkastella englantilaisen juopon nenää."

Tällaista keskustelua ei tietenkään todellisuudessa ollut, mutta laivan upottamisen johdosta syntyneen englantilais-amerikalaisen riidan sisältö on täsmälleen sellainen, kuin yllä on kuvattu. Englannin lähettiläs vaati toteen näyttämään, että höyrylaivassa oli väkijuomia ja taas Yhdysvaltain hallitus vaati todisteita siitä, että höyrylaivassa ei ollut väkijuomia. Selvähän on tietenkin, että tällä tavalla he voisivat riidellä vaikka uuden sodan syttymiseen saakka.

Muuten tuohon viimemainittuun seikkaan kätkeytyykin juuri asian ydin. Ylpeä brittiläinen leijona ja amerikalainen setä Samuli ovat jo pitemmän aikaa olleet kiukkuisessa riidassa keskenään. Eikä riidan aiheena ole suinkaan väkijuomat, vaan paljon suurempi ja arvokkaampi asia — siirtomaat.

Molemmat riitapuolet tarvitsevat kiihkeästi jotain syytä päästäkseen ilmitappeluun. Niin englantilaiset juopot kapteenit kuin amerikalaiset raittiit juopotkin ovat kumpikin puolestaan valmiina ryhtymään kahakkaan tilaisuuden tullen. Kun ei tuollaista sopivaa tilaisuutta tule itsestään, niin voihan sen tehdä keinotekoisestikin. Eikä tuossa työssä yksiä höyrylaivoja säästellä. Näin — pirtu ja muut väkijuomat ovat tuossa riidassa suurempien asioiden rinnalla vain turhanpäiväisiä pikkuseikkoja....

Gorin.

Elokuvista ja niiden historiasta

Elokuvat — eräs nykyajan henkinen mahtaja

Eräs nykyisen ajan huomattavimpia huvittelumuotoja ovat elokuvat. Tämä huvittelumuoto on nuorin ajanviettetapa maailmassa, sillä se on syntynyt ja kehittynyt nykyisen polven aikana. Vähän yli 50 vuotta sitten oli se vielä lasten leikkihommaa, mutta on siitä kasvanut nopeasti suunnattomaksi suurliikkeeksi. Niinpä Yhdysvalloissa, joka nykyisin on maailman johtavin maa elokuvateollisuudessa, lasketaan löytyvän 20,500 elokuvateatteria. Siellä on myös noin 90 eri liikettä, jotka valmistavat esityksiä ja ottavat kuvia sekä asettavat niitä näyttämölle. Yli 2,000,000,000 dollaria on kiinnitetty elokuvaliikkeeseen ja noin 20 miljoonaa ihmistä käy joka päivä elokuvia katsomassa. Useissa muissakin maissa on elokuvateollisuus viime aikoina varsin nopeasti kehittynyt. Esim. Neuvostoliiton alueella lasketaan olevan n. 10,000 elokuvateatteria.

Mutta elokuvia ei ole ainoastaan huvitusta varten. Elokuvien avulla hoidetaan jo opetusta lukemattomissa kouluissa ja suuret määrät elokuvia on valmistettu tieteellisiä tarkoituksia varten — antropologian, anatomian, bakteriologian, terveydenhoidon y.m. aloilla. Elokuvien avulla opetetaan nykyisin jo kaivostyömiehiä noudattamaan turvallisuus- ja varokeinoja kaivantotöissä, maanviljelijöitä käyttämään uusimmanaikaisia menetelmiä maanviljelyksessä, äitejä hoitamaan pikkulapsiaan j.n.e.

Hollywoodissa Yhdysvalloissa oleva maailmankuulu Hollywood Academy of Motion Picture Arts and Sciences on perustettu ja kehitetty aivan viime vuosien ajalla. Amerikan johtavimmat yliopistot ovat antaneet tunnustuksensa elokuvataiteelle ja järjestäneet kursseja elokuvateollisuutta, arkkitehtuuria, elokuvanäytelmien kirjoittamista y.m. aloja ja seikkoja silmälläpitäen.

Valokuvaus ja elokuvat

Se seikka että valo vaikuttaa huomattavasti esineisiin, tummentaen toisia osia ja valaisten toisia, on epäilemättä havaittu jo paljon ennen kuin historiaamme on alettu tuntea. Valokuvia sen sijaan alettiin ottaa vasta kahdeksannentoista vuosisadan viimeisellä neljänneksellä. Ja käytännöllisesti alettiin valokuvausta harjoittaa, kun ranskalainen Daguerre ja englantilainen Talbot keksivät yksinkertaisen valokuvauksen 1839.

Sen jälkeen kehittyi valokuvaus nopeasti. Keksittiin valokuvakaiverrus, valokuvalitografia ja valokuvaus painomusteeseen, värivalokuvaus j.n.e.

Ensimäisen elokuvan valmisti v. 1878 E. Maybridge San Franciscossa. Hän valokuvasi juoksevan hevosen, käyttäen siihen 24 kameraa jotka aukaistiin ja suljettiin automaattisesti sitä mukaa kuin hevonen juoksi.

Vähän sen jälkeen kiintyi Edison elokuviin, valmistaen 1893 ensimäisen kinetoskoopinsa. V. 1894 aukaistiin ensimäinen kinetoskoopipaarlori New Yorkin Broadwaylla. Siellä näyteltiin elokuvia "tirkistyksen" avulla torviin. Samaan aikaan Alexander Black kehitti ensimäisen todellisen elokuvan saaden kuvat yhtämittaiseksi sarjaksi.

Kinoskoopia seurasi "phantiskooppi", jossa näyteltiin elävänkokoisia kuvia filmistä. V. 1895 valmistui "mustoskooppi" ja v. 1896 Edison keksi "vitaskoopin", josta alkaa elokuvien esittäminen kankaalla. Ensimäiset vitaskoopin kuvat esittivät nyrkkeilyä, tanssivia tyttöjä j.n.e.

Aluksi näyttelivät elokuvia ainoastaan amatöörit ja kuvat olivat vain halpoja huviesityksiä. Todelliset näyttelijät halveksivat sellaista näyttelemisen tapaa. Vähitellen muuttui se taiteeksi ja monet maailman kuuluisat kirjailijat alkoivat kirjoittaa näytelmiä elokuvien esittämistä varten.

V. 1909 oli elokuvien esityksen alalla merkkivuosi, sillä silloin esiintyi Mary Pickford kuuluisassa kappaleessa "Cremonan viuluntekijä".

V. 1914 esitettiin elokuvana suurta huomiota herättävällä tavalla kappale "Kansakunnan synty".

Puhuvat elokuvat

Yritykset puhuvien elokuvien esittämiseksi alkoivat heti sen jälkeen, kun elokuvaus oli keksitty. Jo vuonna 1892 Demey näytti Parisissa n.k. "chronomotophonea". V. 1905 sai Deutsche-patentin keksimälleen "puhuvalle" vitaskopille ja 1910 sai Edison patentin laitteeseen, joka esitti kuvia ja ilmaisi äänia samalla kertaa. Mutta vasta 1927 saatettiin ensi kerran esittää kappale, jossa esiintyivät kuvat ja kuului puhe. Se sai nimen "movietone". Silloin esitettiin lyhyt näytelmä, puhui Mussolini ja Vaticanin kuoro lauloi.

Ensimäinen laulava vitaphone kehitettiin v. 1928.

Ulkomaalaiset amerikalaisessa filmiteollisuudessa

Hollywoodissa valmistetaan 80 prosenttia kaikista maailmassa esitettävistä filmeistä.

Esittäjinä on henkilöitä, jotka kuuluvat maailman eri kansallisuuksiin, rotuihin, kieliin ja uskontoihin. Yli 600 hyvintunnettua ulkomaalaista filminäyttelijää asuu Hollywoodin filmikoloniassa. Englantilaisia, canadalaisia ja australialaisia on 200. Mary Pickford on canadalainen, Tom Meighan irlantilainen, Al. Christie skotlantilainen ja Charles Chaplin englantilainen. Saksalaisia näyttelijöitä on 53, venäläisiä 46, italialaisia 23, itävaltalaisia 21, ruotsalaisia 21, unkarilaisia 15, argentinalaisia 6. Suomalaisiakin on joitakin joukossa.

Mainittakoon, että kun äskettäin esitettiin muuan huomattava filmi, oli johtajana itävaltalainen, tähtenä canadalainen, pukujen järjestäjänä tanskalainen, mekaanisen osaston järjestäjänä baijerilainen, huomattavana näyttelijättärenä englantilainen, ratsastajana suomalainen ratsu-upseeri, ranskalainen ratsumies, amerikalainen ratsastaja, kiinalainen tyttö, puoliroturinen filippiinityttö, havajilainen tanssija. Valokuvaukset teki muuan tanskalainen ja muuan sisilialainen.

Muurmanski—Pohjolan kaupunki

MATKAKUVAUS, KIRJ. PANAIT ISTRATI JA NIKOS KASANTSAKI

Panait Istrati on kuuluisa rumanialainen kirjailija. Syntynyt v. 1884 Braylovin kaupungissa työläisperheestä, äiti oli pyykinpesijä. 12-vuotiaana lähti maailmaa kiertämään. Työskenteli jos jonkinlaisessa työssä. Matkusteli Etelä-Euroopassa, Vähässä Aasiassa, Egyptissä. Elämäkertansa muistuttaa paljon Maksim Gorkin elämäkertaa, ei suotta Panait Istratia nimitetä "balkanilaiseksi Gorkiksi".

Kerran sairaalassa tutustui Istrati Romain Rollandiin, joka kehoitti häntä kirjoittamaan kokemuksistaan.

V. 1923 ilmestyi Panait Istratin ensimäinen kirja "Kira Kiralina" (suomennettu). Kaikkiaan on Istrati tähän mennessä kirjoittanut kymmenisen kirjaa.

Joku aika sitten oli Istrati vierailumatkalla Neuvostoliitossa, käyden m. m. Muurmanskin kaupungissa.

Alla julkaisemme hänen ja hänen toverinsa matkakuvauksen Muurmanskista.

Joitakin taloja laskevan auringon hohteessa... Näyttää siltä, kuin olisi tuuli heittänyt ne tänne Jäämeren kaukaisen poukaman rannalle.

Muurmanski... Ainoa pohjoinen satama, joka — kiitos Golfvirran — pysyy ympäri vuoden jäätymättömänä.

Helmiharmaata taivasta vasten kuvastuen liehuu punainen lippu. On jo verrattain myöhä, mutta vielä, ikäänkuin laiskotellen, hyväilevät auringon säteet kallioita ja hiekkaisia rantoja.

Kuljemme pitkin leveitä katuja, joiden varsilla kahden puolen on matalia taloja. Kylmä. Vastaamme tulee naisia, niin huiveihin kiedottuina, että näkyvissä on vain silmät. Tuossa partasuita työläisiä häärii lautojen kimpussa. Saha leikkaa petäjää, työläisten vaaleille parroille on tarttunut sahajouhoa. Ilmassa tuntuu voimakas pihkanhaju.

Kello kymmenen aikaan illalla on aurinko vielä taivaanrannan yläpuolella. Nuoria työläisnaisia kiiruhtaa kotiin. Merimiehet — voimakkaita, vaaleita jättiläisiä — tekevät seuraa. Kuuluu naurua ja vallattomia sutkauksia. Kiinalaiset — pieniä, tummaihoisia olentoja — myyskentelevät katujen kulmissa suolakurkkuja, auringonsiemeniä ja tupakkaa. Ja kaikkialla on kostea, kirpeä meren ja mätänevän kalan tuoksu.

Voisi luulla, että täällä, kaukaisessa maailman kolkassa, Jäämeren rannalla, eivät ihmiset välitä sellaisista asioista kuin politiikasta ja luokkasodasta. Heille on kaikki kaikessa taistelu olemassaolosta, lakkaamaton, säälimätön taistelu tuulta, kylmää ja merta vastaan.

Mutta täälläkin näkyvät ihmiset välittävän politiikasta. Edessämme on suuri rakennus ja siinä kyltti: "Poljarnaja Pravda". Astumme sisään. Vastaamme lemahtaa kostean paperin ja painomusteen haju. Löydämme toimitushuoneesta joitakin lehden toimittajia, nuoria iloisia, vieraanvaraisia, asialleen antautuneita. Seinällä on Karl Marxin kuva ja sen rinnalla — Lenin. On siinä tunnuslausekin, hyvin nykyaikainen, mutta myös surullinen sananlasku: "Aika on rahaa".

Nuorelle Venäjälle, jonka täytyy luoda oma teollisuutensa ja sähköistää se, ja joka tätä varten tarvitsee paljon rahaa, on tämä sananlasku taisteluhaaste.

Kysymme eräältä nuorelta toimittajalta:

— Miksi juuri "aika on rahaa"? Ettekö tosiaankaan löytäneet mitään parempaa tunnusta työintonne kohottamiseksi? —

Kysytty heitti meihin katseen, täynnä ironiaa ja ylemmyydentuntoa:

"Heti huomaa, että olette idealisteja". Sanoi ja kääntyi.

Tunnemme Venäjää jo kylliksi, pitääksemme tällaisista neuvostoihmisistä ja kunnioittaaksemme heitä. Heillä ei ole tapana, kuten länsimaisilla intelligenteillä, harhailla jossain "maan päällisten asioiden yläpuolella". Mutta eläessään kokonaan "materialistisessa ajatuspiirissä, ovat he meidän mielestämme suurimpia idealisteja maailmassa...

Kello on jo yksitoista. Mutta aurinko ei vain näy haluavan laskeutua, sen vinot säteet tunkeutuvat ikkunasta sisään, luoden punaisen hohteen paperiarkeille ja antaen omituisen näyn uteliaille kasvoillemme.

Menemme jälleen kadulle. Siellä on vielä liikettä. Ihmiset kulkevat edestakaisin. Koirat, hevoset, lehmät — eivät nekään saa unta auringon veripunaisessa loisteessa.

Rannalla paikkaavat kalastaja verkkojaan. Heidän kaikki huomionsa on terästynyt työhön. Hämärtyy. Kadut hiljenevät.

Muutama tunti levotonta unta. Aamupuolella lähdemme retkelle Jäämerelle. Kahden tunnin kuluttua saavumme Aleksandrovskiin. Ei mitään erikoista — kallio, jolla on muutamia kalastajamökkejä.

On tällä kalliolla kuitenkin yksi mielenkiintoinen laitos— se on biologinen asema, tieteen luostari. Siellä, laboratoriossa, kirjastossa ja akvaariumissa työskentelee 60 nuorta tiedemiestä On suuri ruokala, yhteisasuntola.

On vaikea kertoa niistä vaikeuksista, joita tieteen palvelijat täällä saavat kestää. On kylmä. Ei saa kaikkea mitä tarvitsee.

Joka talvi täytyy akvaariumi hajoittaa, kun ei ole mahdollisuutta lämmittää sitä. Joka kevät se laitetaan uudestaan. Instituutin johtaja, nuori hoikka ihminen näkyy pitävän tieteestään; mielellään hän näyttää meille merieläinkokoelmiaan: meritähtiä, krapuja, meduusoja...

Sitten taas toisenlaisia vaikutelmia. Muurmanskin kaupungin prokuraattori voimakas, häränniskainen, entinen seppä; vie meidät suurten puolilahistuneiden rakennusten luo. Ne ovat entisiä englantilaisia vankiloita. Prokuraattori näytti meille komeron, jossa englantilaiset pitivät häntä vangittuna. Vielä nytkin voi tyrmän kosteilla seinillä havaita valkoisen vallan uhrien tummunutta verta.

Muurmannin prokuraattori kertoo meille:

— "Katsokaa, mitä olemme tehneet muutamassa vuodessa. Ennen tässä kasvoi jäkälää ja pensaita. V. 1914 vielä olivat tämän paikan ainoina asukkaina kiertelevät porot. Sitten englantilaiset rakensivat tänne vankilan. Vuonna 1918 otimme me vallan käsiimme. Ja me perustimme oman riippumattoman kommuunimme. Taas tulivat valkoiset. Ryöstivät, tappoivat, poliittivat; heidät me karkoitimme v 1920. Taas rakensimme taloja; tänne tuli 11,000 uutisasukasta, 23 eri kansallisuutta. Nyt on meillä omat koulut, omia klubeja, oma museo oma yhteiskunnallinen elämämme. Me työskentelemme, siinä kaikki." —

Me suuntasimme kulkumme erästä vanhaa kalastaja-alusta kohti. Siellä oli sillä hetkellä vain seitsemän tyttöä. Tytöt työskentelivät ummehtuneessa aluksen ruumassa puolipukimissaan; puhdistivat kaloja, joiden suomupinta loisti himmeässä kajuutassa.

Ei ole hauska näiden työläisnaisten elämä. Päivästä päivään saavat he työskennellä yksitoikkoisessa työssä, täällä kaukana Pohjolassa, melkein erotettuna muusta maailmasta ja kulttuurisesta elämästä.

Läntinen taivaanranta oli peittynyt kevyihin, punertaviin pilviin. Meri on raskas, rauhallinen, uninen. On aika palata kaupunkiin. Kalastajatytöt, joiden luona olimme, vilkuttivat hyvästiksi. Me vastaamme samoin.

Taas Muurmanski. Puutalot, tummat mastoseinä, pitkä rivi tynnörejä rannalla. Kalkuu vasaraniskuja ja kuuluu puhelua. Siellä työskentelevät lastaajat.

Rannalla kysyin eräältä vanhalta kalastajalta:

"Miksi elätte täällä"?

Vanhus loi minuun hämmästyneen katseen, avasi suunsa — ja sulki sen jälleen. Hän ei löytänyt vastausta kysymykseeni. Ensimäisen kerran elämässään hän kai tuli ajatelleeksi sitä.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suletuna koko päivän.

TORONTO, ONT.

CARL SUNDHOLMI, KELLOSEPPÄ. Lähettäkää kellonne korjattavaksi tällä osoitteella: 248 Queen St. W., Toronto 2, Ont.

MONTREAL, QUE.

ED HELSBERG, ASIOIMISTO, 926 St. Monique St., puhelin Harbour 8336. Lakiasioita, asiakirjoja, oikeudessa tulkkina sekä muita alaani kuuluvia asioita.

FORT WILLIAM, ONT.

DR. J. S. STRACHAN, HAMMASLÄÄKÄRI. puhelin S. 370, Ross Block, Fort William.

C. A. STENBACK, VÄLITTÄÄ OSTAJILLE ensiluokan lihaa. Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742 S. 607 Simpson St. Fort William, Ont.

TILATKAA PUKUNNE MATTI Maineelta 627 Simpson Street. — Puhelin 1185 S.

FORT WILLIAMIN STEAM BATH 268 Robertson St., avoinna joka arkipäivä kello 10 ap.—12 yöllä.

ROUYN, QUE.

PARTURILIIKKEENI TAASEN entisessä paikassa, Main ja Noranda katujen kulmassa. Matti Kenni. (TP

TIMMINS, ONT.

SIMMS HOOKER & DREW, VAKUUTUKSIA ja kiinteimistöjä. Dominion Bank Building, Timmins, Ont. — Morketteja, lainoja, bondeja ja vakuutuksia. (P)

PORT ARTHUR, ONT.

MRS. LAINA KOLHI ANTAA HIERONTAA ja hoitaa sairaita. 60 A. South Cumberland St., Leftonin yläkerta, huoneusto 3. Puhelin N. 1058.

Huomatkaa!

Olen tavattavissa joka keskiviikko sekä lauantai Sudburyn marketissa. Lihaa, monen eri laista, on aina hyvää ja tuoretta. (TP

Emil Ojala
Sudbury, Ont.

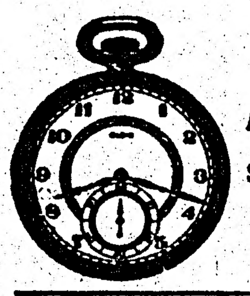

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.

Aaron Linder

Hyväksi tunnetun chicagolaisen maalaus-isonnusliikkeen edustajan, Canadan postiosoite on: Box 893, Port Arthur, Ont. (TP

OSUUSRUOKALA

Kirkland Laken järjestyneiden työläisten omistamassa ruokalassa. 27 Kirkland St., tarjoillaan ruokaa aterioittain ja viikkomaksulla. Huoneita myöskin saatavana. Järjestyneet työläiset, liittykää jäseniksi.

KIRKLAND LAKE FINNISH ASSOCIATION,
Box 297 ja 657, Kirkland Lake, Ont.

Tohtori H. Koljonen

Box 1176 - Sudbury, Ont.
Puhelimet:
Asunto 1773 — Konttori 1588

MATKAILIJAKOTI

Siistejä huoneita saatavana.
EMIL JOHNSON
78 Edmond Lane
SUDBURY, ONTARIO
Lähellä C. N. R. asemaa
Telefooni 582

Rahaa Lainataan

kiiteimistöä vastaan.
Kysykää
J. N. DESMARAIS,
McKey Building (P)

KESKI-ONTARION UUTISIA

Sudbury

KAUPUNKIKOMITEAN KOKOUS

Kommunistipuolueen kaupunkikomitean kokous pidetään tänä iltana, alkaen kello seitsemältä, kuten eilisessä lehdessä jo ilmotettiin. Kokoonnutaan Liberty-haalin ravintolahuoneessa. Kaikkien ryhmien edustajain läsnäolo välttämätön.

KOMMUNISTIPUOLUEEN JÄSENTEN YLEINEN KOKOUS

pidetään Liberty-haalin ravintolahuoneessa tänä iltana, alkaen kello kahdeksalta. Tämä kokous on erittäin tärkeä, sillä puolueen järjestäjä toveri Beckie Buhay on paikkakunnalla ja jäsenistön täytyy yhdessä hänen kanssaan suunnitella läheisten tehtävien suorittamista, erikoisesti valmistautumista elokuun ensimäisen päivän mielenosotukseen imperialistista sotaa vastaan ja Neuvostoliiton puolustamiseksi. Siksi tulee jäsenten joukolla tulla tähän kokoukseen. Tov. Buhay tulee viipymään paikkakunnalla vain jonkun päivän ja käsillä olevan aluejuhlan takia ei tällaista kokousta voitaisi pitää lauantaina, sunnuntaina eikä maanantaina, joten se pidetään tänä iltana.

OSUUSTOIMINTA

Kun me täällä Sudburyssa touhuamme, niin ei siitä pidetä suurta melua ulospäin. Hommataanpa joskus niinkin hiljaisesti, etteivät omassa kylässä asuvatkaan kaikki ole tietoisia siitä, mitä milloinkin tapahtuu.

Tässä keväämmällä pidettiin vähän ääntä tästä osuustoiminnastakin ja tuli sitä tehtyä muutakin, kuin ääntä pidettyä, josta nyt jo on nähtävissä tuloksia. Kauppaa on laajennettu ja tavarain kotia-ajo järjestetty, niin että kenelläkään ei ole nyt mitään vaikeutta saada tavaransa osuuskaupasta; langanpäähän puhuminen on ainoa, mihin teidän tarvitsee vaivaantua, niin tavarat ilmaantuu keittiöönne.

Erikoisena salaisuutena kuitenkin on pysynyt se, että "poikatalolla" (niinkuin kansa rakastaa kutsua osuusruokalaa) on entisten lisäksi, uusi komea ruokailuhuone, joten nykyään ei kenenkään enää tarvitse peljätä "jonotusta". Olisi suotavaa, että Sudburyssa nykyään oleva liikkuva työväki antaisi kannatuksensa työläisten omalle ruokalalle, sillä tästä ruokalasta tullaan kehittämään tukikohta ympäristön työläisille, vastatuulienkin varalta, jota se on jo osaltaan tähänkin asti ollut. On kuitenkin välttämätöntä, jos me haluamme kehittää liikkeemme kyllin nopeasti vastaamaan niitä tarkoituksia, joita varten se on perustettu, että jokainen työläinen asettuu myöskin tukemaan omaa liikettään. On tarpeeton ostella kaikenlaisia mojakoita, silloin kun voi elää halvemmalla syömällä osuusruokalassa kunnollista ruokaa, samalla kertaa edistäen omaa liikkeen rakentamista, josta tulee olemaan jatkuvasti hyötyä työläisille.

Metsätyöläiset voivat myöskin ruokalassa käydessään tavata unionsa aluesihteeriä ja jos teillä sattuu olemaan asioita, joissa ette itse selviä kielellisesti, niin löytyy ruokalassa aina joku, joka on valmis teitä auttamaan, kun vain asianne esitätte.

PENKKIURHEILIJOILLE

Lauantaina alkavien kilpailujen johdosta haluan ilmoittaa sellaisille, jotka tuntevat innostusta urheiluun, joskaan ei muuna kuin "penkkiurheilijana", kuinka suuri yhteenotto tapahtuu Sudburyssa ikämiesten aloittamana. Tähän sanottuun lajiin on ilmoittautunut niin lukuisa joukkue, että heidän kilvoitteluansa kannattaa käydä katsomassa.

Sunnuntaina aloitetaan 1,500 m. viestillä, johon osallistuu Creighton "Yrityksen" ja Beaver Laken "Jehun" joukkueet, sekä Sudburyn "Kisasta" kaksi joukkuetta. Saisi tusta viestistä on aikaisemmin kilvoiteltu vaihtelevalla onnella. Kenen osalle tulee voitto, saamme sen nähdä sunnuntaina.

Samana päivänä suoritetaan naisten ottelu, käydenveto, pitkänmatkan juoksu y.m. Muita maanantaiksi jää kuitenkin hyvä annos urheilua, m.m. yleinen 5-ottelu sekä 4x100 m. viesti. Kuitenkaan tämä ei ole siinä mielessä mielenkiintoista, kuin on se, jolloin voimistelujoukkue esiintyy. Täällä tällainen urheilumuoto on aivan uusi meidän juhlillamme, sillä siellä ei lasketa sekuntin kymmenesosaa eikä senttimetriä, vaan siinä tahdotaan sitä, että kaikki mukaan.

Osanottajain joukko urheilukilpailuissa on hyvin iso. Ja ilmoittautuneiden joukossa on nimiä sellaisia kuin I. Järnefelt, Kotila, Perä, Goos y. m. Creightosta, L. Kolari, Torvi, Salminen, N. Piispanen, Reinikainen "Jehusta" sekä Kisatoverien V. Neva, myöskin Kirkland Laken urheilijat on edustettuna. "Kisan" joukko tulee olemaan myöskin hyvin edustettuna, sillä mukaan tulee kaikki aktiivimiehet.

Tämän tiedonannon perusteella toivon ympäristön "penkkiurheilijain" tulevan keski-Ontarion aluejuhlille, kaiken sen juhlayleisön mukana, joka tulee tänne toisista vaikutteista. — "Kisalainen".

Nuorisokurssitoimikunnan vetoomus

Tämän kesän aikana pidettävien nuorisokurssien alkamisaikaan on jäljellä ainoastaan vajaa kaksi viikkoa. Tästä lyhyestä ajasta huolimatta on meidän valmistettava kaikin keinoin näille kursseille pohja, joka tekee niiden onnistumisen mahdolliseksi.

Toverit! Kurssikomitea on lähettänyt tämän kiertokirjeen viimeisenä vetoomuksena rahavarojen kokoamiseksi tähän välttämättömään tarkoitukseen. Kurssiyrityksemme onnistuminen riippuu ennenkaikkea rahallisesta kannatuksesta, jonka se saa piirimme työläisiltä ja etupäässä järjestöiltämme. Opettajain palkkoihin on saatava varoja. Tarpeitten hankkiminen merkitsee huomattavaa menoa kursseilla, jotka tulevat kestämään kuusi viikkoa. Kurssien onnistuminen on riippuvainen työläisten sille antamasta kannatuksesta, ja me luotamme, että järjestöyksiköt vastaavat tähän vetoomukseen rahalähetyksillä, jotka ovat lähetettävä osotteella E. Vilen, Box 754, Sudbury, Ont.

Kurssit tullaan pitämään Long Lakella, alkaen heinäkuun 7 päivä ja päättyen elokuun 17 päivä. Tältä ajalta peritään kutakin kurssilaista kohden $3.50 viikolta ruokamaksuna, opetuksen ollessa luonnollisestikin kursseille osallistuville vapaan.

Oppilaiden valintaan on järjestöjen ryhdyttävä heti, sillä kursseille osallistuvien nimet, tulivatpa he kursseille omilla kustannuksillaan tai järjestöjen myöntämillä stipendeillä, on lähetettävä kurssitoimikunnan sihteerille otsikossa olevalla osotteella tämän kuun loppuun mennessä. Kurssilaisia valittaessa on pidettävä silmällä mahdollisimman kyvykkäitä tovereita kullakin paikkakunnalla, sillä kursseille on saatava nuoria tovereita, jotka osottavat merkkejä voivansa kehittyä ja olevansa halukkaita kehittymään toimitsijoiksi luokkataistelujärjestöjemme riveihin. Kelpoisuusehtoina on etupäässä pidettävä tietomäärää ja vastaanottokykyä, liian nuorten, sanokamme alle 14-vuotiaiden, mahdollisesti ollessa kykenemättömät täysin käsittämään opetustyötä kursseilla, joskin on tapauksia, jolloin nuoremmillakin on vastaanottokyky tavallista korkeampi. Ikärajaa ei luonnollisestikaan voida koneellisesti seurata. Nuorempia ja kehittymättömämpiä varten on olemassa pioneerileirit.

Leiripuku on piiritoimikunnan päätöksen mukaisesti määritelty seuraavaksi: pojille khaki-väriset täysimittaiset housut, sekä kaksitaskuinen samanvärinen paita; tytöille khaki-värinen vekattu hame, samanvärinen middy-pusero sekä matalat kengät. Tällainen puku tulee kurssilaiselle halvemmaksi kuin hyvempien vaatteiden pitäminen leiritoiminnassa. Nämä ovat kurssilaisten itsensä hankittava.

Vakuutettuna, että kaikki piirimme järjestöyksiköt ryhtyvät tarmokkaaseen työhön näitten viime hetken valmistelujen tehokkaasti suorittamiseksi.

Luokkataistelutervehdyksin,
Kurssikomitea.

OLI VAROITTANUT MATKUSTAJIA

Lontoo, kesäk. 27. — Englannin kanaaliin pudonneen matkustajalentokoneen ohjaaja on kertonut, että hän oli kehoittanut matkustajia puhaltamaan ilmaa hädän varalta oleviin hengenpelastusrenkaisiin, koska koneen joutuessa epäkuntoon oli pelättävissä, että ollaan pakoitetut tekemään hätälasku mereen. Kone kuitenkin kaatui kumoon mereen iskiessä ja seitsemän matkustajaa hukkui.

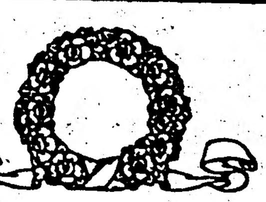

Suurella surulla ja murheella ilmoitamme, että kuolon kylmä

käsi riisti pois rakkaan poikamme

TOIVO JACK SEPPÄLÄN, joka kuoli Gravenhurstin keuhkotautiparantolassa kesäk. 9 päivä 1929 ja haudattiin Gravenhurstin hautausmaahan 11 päivä kesäkuuta 1929.

Toivomme oli syntynyt Copper Cliffissä, tammikuun 2 päivänä 1907 ja oli kuollessaan 22 vuoden, 5 kuun ja 9 päivän vanha. Lähinnä jäi häntä kaipaamaan isä ja äiti, 3 siskoa ja kaksi veljeä, kaikki täällä Canadassa.

Kodin turvaa hänestä toivottiin
ja kansalle kallista miestä,
vaan kuolema saartoi
saaliikseen
hänet elämän alkutiestä.
Äiti ja isä.

Vuorollasi hiljaa haudan
poveen vaivut ja luonnon
helmaan ikilepoon taivut.
Siskot ja veljet.

Creighton Mine, Ont.

KEITTÄJÄ HALUTAAN

Co-Optasin osuusruokala haluaa saada palvelukseensa keittäjän, miehen tai naisen, joka voi laittaa ruokaa 150—200 ruokailijalle ja joka voi järjestää ja valvoa myös muut keittiötyöt. Kunnolliselle keittäjäile maksetaan kunnollinen palkka. Opettelevien ei kannata yrittää. Lähettäkää hakemuksenne, palkkavaatimuksen ja suositusten seuraamana allamainitulla osotteella heinäkuun 15 päivään mennessä.

Hakijan täytyy kuulua johonkin työväenjärjestöön ja olla ehdottomasti raitis. Toimeen on ryhdyttävä kutsun saatua.

The Co-Operative Trading Ass'n of Sudbury Ltd.,
Box 1639, Sudbury, Ont.

HUOM.!

Hyvä työ halvat hinnat,
takkeihin tehdään pulskat rinnat.
Pidetään myös siitä huoli,
että tulee soma takapuoli.

Housut tehdään justiin mittaan,
liivi kyllä aina fittaa.
Vanhat risat täällä fiksaa,
joissa ei tarvitse uutta mittaa.

Tutustua saatte meihin,
kunnollisiin kraatareihin!

L. Kunnas & M. Viitanen
281 BAY ST., PORT ARTHUR, ONT.

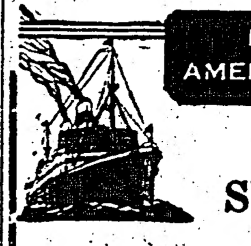

NORJAN AMERIKAN LINJA

NOPEA TIE
SUOMEEN

Oslon ja Tukholman kautta
suoraan NEW YORKISTA

Oslosta		New Yorkista
Heinäk. 5	"Bergensfjord"	Heinäk. 20
Heinäk. 26	"Stavangerfjord"	Elok. 10
Elok. 9	"Bergensfjord"	Elok. 24
Elok. 30	"Stavangerfjord"	Syysk. 14

New Yorkiin päin purjehtivat laivat poikkeavat Halifaxiin.

Kolmannen luokan edestakainen matka
SUOMEEN
$186.00

Bergensfjordissa on tavallinen TURISTI KOLMAS LUOKKA, entinen cabin-luokka, jokaisella matkalla.

Edestakainen matka Suomeen on $208.50. Säästö $49.00.

Matkustakaa Suomeen taikka tuottakaa sukulaisenne tähän maahan taikka Canadaan Norjan Amerikan linjan laivoilla, jotka tunnetaan mukavuuksista, hyvästä kohtelusta ja palveluksesta.

On vaihtoehtoista jäädä laivasta Bergenissä ja jatkaa matkaa kuuluisien Norjan tuntureiden yli Osloon ilman eri maksua. Jokaisen Suomeen matkustajan tulisi käyttää hyväkseen tätä tilaisuutta.

Norjassa ja Ruotsissa ei vaadita passin- eikä tullitarkastuksia.

Matkatavarat voi lähettää New Yorkista suoraan Helsinkiin.

Kolmannen luokan matkustajat, joilla on takaisintulopaperit, välttyvät menemästä Ellis saarelle.

Lähempiä tietoja sekä piletintilauspapereita antavat paikallisasiamiehet.

NORWEGIAN AMERICAN LINE
22 Whitehall St., New York.

H. WICKSTRÖMIN
RÄÄTÄLILIIKE

22 Monk St., Box 1168, Sudbury. Silitys ja puhdistustyö tehdään huolella. Puhelin 1871.

Liha- ja Ruokatavara-KAUPPA

NIEMI & VALKEAPÄÄ
Puhelin 844 — Box 524
71 Cedar St. — Sudbury, Ont.

Ilmotus

Me allekirjoittaneet ilmoitamme, että ne miehet, joilla on poortivelkaa, maksaisivat velkansa ennen ensi heinäkuun loppua välttääkseen seurauksia. (153

Aliina ja Wiljam Roosendahl,
936 St. Antoine St., Montreal, Que.

Halutaan tietää

Missä olet entinen tuttavani, Kalle Vänni? Oleppa hyvä ja paiskaa kirjeellä allekirjoittanutta jos satut tämän huomaamaan. Myöskin kaikilta tutuilta kirjeet tervetulleet osoitteella: (154

August Kuitula (Annala),
Box 23. Hazelton, B. C.

Missä on siskoni **Edla Friigörd** eli toisella nimellä Leino, kotoisin Bomarkusta, Turun l.? Jollei hän itse satu huomaamaan näitä rivejä, niin jos joku hyväntahtoinen ilmoittaisi hänen osoitteensa. Hän on ollut Yhdysvaltain puolella. Tässä olisi osote: (154

Aliina Roosendahl,
963 St. Antoine St., Montreal, Que.

John Mekkosen
SAUNA

auki joka
Keskiviikko, torstai ja perjantai, kello 1—11 j.p.p.
Lauantaina klo 12—12 j.p.p.
Suosittelee höyry-, suikku- ja ammekylpyjä. (P
225 Cadillac St., Fort City, Ont.

F. A. RICARD

Tukku- ja Vähittäiskauppa.
RAUTATAVARAKAUPPA
Elm St., Sudbury, Ont.

THE ROUND LAKE STORE

TARZWELL ONTARIO

Paikkakunnan asukkaille: Tämä on teidän lähin varastopaikka ruokatavaralle, jauhoille ja rehuille, rauta- y.m. tavaralle. Jos jotain haluatte ja meillä ei ole sitä varastossa, hankimme sen teille. Voitte tiedustella. Farmituotteita vaihdetaan tavaraan. Ehtoja annetaan tunnetuille kundeille. Tavallinen postipalvelus.

Jas. B. Tarzwell

J. N .DESMARAIS

Asianajaja — lakimies — notario
McKEY BUILDING,
Sudbury, Ont.

A. NIEMI,

Tähti kaupan yläkerrassa.
Valokuvaustyötä kaikesta lajista, suurennuksia ja raamia.
Tel. 499. — Box 2084. — Sudbury.

Suletettuja ja avonaisia autoja saatavana.
Puhelin 121
YELLOW TAXI
Yöllä ja päivällä
Walter Luoma, Sudbury

Northern Baking Co.

Ruoka-, kahvi- ja teeleipää, korppuja y.m. alaan kuuluvia valmisteitamme suosittelemme. Palvelus nopea ja huolellinen.
Phone 1031
Box 1613, Sudbury, Ont.

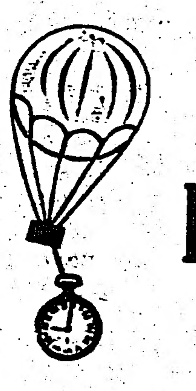

Menköön vanha kello
L. Kyynyltä
voi ostaa uuden
115 Robertson St. - Fort William

RUOKALA

Valmistan ruokaa aterioittain
Suosittelen yleisön käytettäväksi.
Emma Walenius
72—4th Avenue,
Box 1121, Timmins, Ont.

RUOTSIN AMERIKAN LINJA

TARJOAA SUOMALAISILLE
LYHYEN, NOPEAN *ja* MUKAVAN MATKAN
SUOMEEN TAI SUOMESTA

KÄYTTÄKÄÄ AINA RUOTSIN AMERIKAN LINJAA JA OLKAA VAKUUTETUT LUOTETTAVASTA PALVELUKSESTA JA ERINOMAISESTA MUKAVUUDESTA

Ostakaa piletit lähimmältä paikallis asiamieheltämme
Tai kirjoittakaa suoraan seuraavalla osotteella:

SWEDISH AMERICAN LINE
1410 STANLEY STREET MONTREAL, QUE.

MONTREALISTA—CHERBOURGIIN-SOUTHAMPTONIIN

Kesäk. 26|Heinäk. 24|Elok. 21	MONTCALM
*Heinäk. 2| Elok. 1| Elok. 29	MONTCLARE
Heinäk. 5	DUCHESS OF BEDFORD
Heinäk. 10	MONTROSE
Heinäk. 18| Elok. 15	METAGAMA
Elok. 7| Elok. 27	MONTROYAL
Elok. 31	DUCHESS OF RICHMOND

LIVERPOOLIIN

Kesäk. 27*| Heinäk. 19	DUCHESS OF YORK
Heinäk. 3| Heinäk. 26	DUCHESS OF ATHOLL
Heinäk. 12	MONTROYAL
Heinäk. 20| Elok. 17| Syysk. 14	MELITA
Elok. 2| Elok. 28|	DUCHESS OF BEDFORD
Elok. 3| Elok. 31	MINNEDOSA
Elok. 9	MONTROSE

GLASGOWIIN—BELFASTIIN

Heinäk. 3**| Heinäk. 26	DUCHESS OF ATHOLL
Heinäk. 4| Elok. 3|Elok. 31	MINNEDOSA
Heinäk. 12	MONTROYAL
Heinäk. 20| Elok. 17| Syysk. 14	MELITA
Elok. 9	MONTROSE

QUEBECISTA
EMPRESS PALVELUS — CHERBOURGIIN—SOUTHAMPTONIIN

Heinäk. 2| Heinäk. 23	EMPRESS OF AUSTRALIA
Heinäk. 9| Heinäk. 30	EMPRESS OF SCOTLAND
Elok. 13| Syysk. 3	EMPRESS OF AUSTRALIA
Elok. 20| Syysk. 10	EMPRESS OF SCOTLAND

*Poikkea Cobh'ssa.
**Ei poikkea Belfastissa.

Yhteys Hullista Suomeen joka keskiviikko

Lähempiä tietoja hinnoista sekä purjehduksista halutessanne kääntykää kenen tahansa Canadian Pacifin Laivayhtiön asiamiehen puoleen tai C. H. White, District Passenger Agent, North Bay, Ont.

Canadian Pacific
Maailman suurin matkustus Järjestelmä

Pitäkää aina mukananne Canadian Pacific Express Companyn matkustajain matkasuositteksia. Vaihdetaan missä tahansa.

LEMPI SAARINEN

83 5TH AVENUE — BOX 1127 — TIMMINS, ONT.
Antaa hierontaa ja kylpyjä. (P

Myytävänä

8 huoneen hyvässä kunnossa oleva talo, lähellä kaupungin keskustaa. Langoitettu sähköuunia varten. Lähempiä tietoja saa soittamalla englanninkielellä : Puhelin 464, Sudbury.

Halutaan

Naiskokki kämpälle. Ruokaa olisi laitettava 25—30 miehelle. Jonkun verran englannin kieltä olisi taidettava. Lähempiä tietoja antaa:
OLE JOHANSON,
Mile 61½, C. N. R. Camp, Ont.

Dr. F. C. Fraser

HAMMASLÄÄKÄRI
Johnson Block
Vastapäätä Cochranen rautakauppaa
Phone 157
SUDBURY, ONTARIO
HUOM.! Suomalainen konttorityttö.

Halloo Pojat!

Neljä iloista Suomen tyttöä etsii kirjevaihtotoveria suomalaisista pojista. Vast. osoitteella:

Betty Lahti,
Raija Mäki,
Hallituskatu 19, Kirjekaappi
Tampere, Finland.

Ellen Laine,
Leija Laine,
Kulju pys., H. L., Finland.

Suomalainen Leipuri

haluaa työtä. Vastaukset lähetettävä osoitteella: (147
LEIPURI,
316 Bay St., Port Arthur, Ont.

Meiltä saa kyytiä

Uusi puhelin 1668, kotiin 2432

Odotushuone on nyt kunnossa. Venholan palloruuman päässä eri rappuset National Lunchin vieressä.

Puhelimet 1668 — 2432

Hj. Länsi T. Kontola
Sudbury, Ont.

HYVIÄ KALUSTETTUJA HUONEITA
miehille, naisille ja perheille saatavana
Hilda Nurmella
279 Simcoe St., Toronto, Ont.
Kenkäin korjausta otetaan vastaan samassa paikassa.

DR. IVAN G. POLACK
Hammaslääkäri
Puhelimet
Konttori 222. Kotiin 2360
79 ELM STREET EAST
Regent Teatteri rakennuksessa.
Sudbury, Ont. (TP)

J. A. PIRNEKSEN
RÄÄTÄLINLIIKE

11 Bruce Ave., Box 179
South Porcupine — Ontario
Kaikenlaatuista räätälinalaan kuuluvaa työtä tehdään. Hyvä työ ja halvat hinnat. (P